

Debatten van de provincieraadszitting

21 november 2007

OPENBARE ZITTING

BUDGETBESPREKING

De heer voorzitter

Dames en Heren Collega's,

Vandaag beginnen we aan de budgetbespreking van 2008. Iedereen heeft het scenario voor vandaag gezien. Vandaag is het een spreek- en luisteroefening. Soms moet men kunnen luisteren om iets te kunnen weten.

Daarom gaan we eerst luisteren naar eerste gedeputeerde Sander Vercamer, die meteen het woord krijgt om zijn speech te houden.

Het woord is aan de heer Sander Vercamer namens de deputatie en namens de meerderheid.

BELEIDSVERKLARING DOOR EERSTE GEDEPUTEERDE ALEXANDER VERCAMER NAMENS DE DEPUTATIE

De heer gedeputeerde Vercamer

Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Gouverneur, Collega's uit de raad en de deputatie, Mijnheer de Griffier,

Het budget 2008 zal ons samen met ons personeel de mogelijkheden bieden om ons beleidsplan voor de legislatuur en onze beleidsnota 2007-2012 te concretiseren.

Ons budget 2008 bouwt verder op de budgettaire afspraken die wij in het bestuursakkoord gemaakt hebben en op de beleidsnota 2007-2012. Daarbij stond een gezond en orthodox financieel beleid voorop met een sluitend budget. Het vormt de basis voor de realisatie van onze doelstellingen.

Het tweede budget van de huidige legislatuur ligt voor. Drie punten zijn daarbij belangrijk, denk ik:

- de continuïteit van het beleid;
- de budgettaire orthodoxie;
- en toch plaatsen we terzelfder tijd nieuwe beleidsaccenten binnen de beschikbare budgettaire ruimte.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, ik heb mijn toespraak in de mate van het mogelijke wat uitgeschreven. Ik heb er ook bijlagen aan toegevoegd, die ik hier niet ga oplezen omdat die eerder een didactisch hulpmiddel zijn. Als ik de komende maanden of weken over de begroting iets moet gaan zeggen, gebruik ik die documenten. De raadsleden kunnen daar ook gebruik van maken, want de toespraak die ik hou zal, denk ik, een toespraak zijn met heel veel objectieve elementen waarover we – meerderheid/oppositie – het eens kunnen zijn. We zijn het natuurlijk niet over alles eens, anders zou er geen meerderheid en geen oppositie zijn, maar de documentatie die ik bijgevoegd heb is, denk ik, voor iedereen bruikbaar.

Een strikte beheersing van het financieel beleid vormt één van de basisvoorwaarden om een coherent provinciaal beleid te kunnen voeren. Bij de aanvang van de legislatuur hebben we ervoor geopteerd om enkel nieuwe initiatieven te nemen of engagementen aan te gaan voor zover we die binnen de beschikbare ruimte konden inpassen. Een strikt financieel beleid laat ook toe bijkomende beleidsruimte te genereren. Het bewijs daarvan wordt geleverd in deze begroting.

Langs de andere kant is het zo dat voor 2008 die bijkomende beleidsruimte reeds deels opgesoupeerd is door externe factoren waar we niet kunnen aan doen. Ik verwijs naar drie elementen. Er zijn:

- de hogere koppelsubsidies in de sector Cultuur voor de restauratie van gebouwen. De Vlaamse overheid steekt een tandje bij, wij volgen en dat kost ons 1 700 000 EUR extra;
- de verhoogde energiekosten. Gas, water, elektriciteit, dat kost ons 1 400 000 EUR;
- de verhoogde rentelasten. Dat kost ons 1 100 000 EUR.

DEBATTEN

In totaal gaat het al over 4 200 000 EUR.

Maar toch blijkt uit ons beleidsprogramma dat er ruimte gecreëerd werd om een aantal nieuwe zaken te doen, evenwichtig gespreid over de diverse beleidssectoren: op het vlak van plattelandsbeleid, actieplan logistiek POM, flankerend onderwijsbeleid, rationeel energiebeleid, cofinanciering Europese projecten, spreiding Filmfestival, provinciaal middenstandoverleg, opvoedingsondersteuning, IKZ, opening Boerekreek, enz. Enkele voorbeelden vindt u verder in bijlage 1.

Dus wij zijn wel degelijk in staat ook een nieuw beleid te ontwikkelen. Een beleid dat door de collega's gedeputeerden verder zal toegelicht worden.

Voor de sectoren die mij toevertrouwd zijn, duid ik op een aantal elementen. Bijvoorbeeld op het financieel beleid - maar dat ga ik straks uitgebreid uiteenzetten - streven we naar een sluitend budget eigen dienstjaar. We houden de belastingen constant. We gebruiken de beschikbare subsidiemogelijkheden optimaal. We streven naar een strikte beheersing van de uitgaven personeel-werkingskosten. We leggen nieuwe beleidsaccenten en we houden onze engagementen voor de vzw Pensioenfonds integraal aan.

Wat betreft de sector landbouw en platteland.

Bij het ontwikkelen van een duurzaam land- en tuinbouwbeleid en van een dynamisch plattelandsbeleid wordt ingezet op de provinciale kerntaken zoals die indertijd afgesproken zijn. Onder meer wordt er ruimte gecreëerd voor de ontwikkeling van een leefbare landbouw. Dat houdt ook juridische zekerheden in, maar geeft eveneens kansen voor creatief ondernemerschap.

We zetten in op een vernieuwde relatie stad/platteland en op landbouweducatie, landschapsintegratie, imago-opbouw. Het is in elk geval zo dat wij voor landbouw en natuur bijzondere aandacht hebben. Ik verwijs wat dat betreft naar het krediet voor het landbouwnatuurfonds onder artikel 620 01/613 00.

Voor het plattelandsbeleid voeren we een tweesporenbeleid. Enerzijds is er ons provinciaal beleidsplan 'Buitengoed, Goed Buiten' dat we willen uitvoeren en anderzijds proberen we de projectmatige werking in het kader van Vlaamse en Europese subsidiestromen te organiseren.

Samen met de zorg voor een goede organisatie van het toegepast onderzoek via de proefcentra zijn dit onze provinciale prioriteiten en specifieke accenten 2008 voor land- en tuinbouw en plattelandsbeleid.

Wat communicatie betreft, ik blijf het herhalen, het is een beetje een mantra: burgers informeren, het bestuur profileren, betrokkenheid van mensen verhogen. Dat zijn onze uitgangspunten. En heel specifiek in 2008 willen we inzetten op regiomarketing. In 2008 moet die regiomarketing een feit zijn. Vanaf dan kan de uitvoering starten. De ambitie moet daarbij zijn om Oost-Vlaanderen op diverse vlakken op de kaart te zetten, herkenbaar te zijn in wat we ondernemen én de betrokkenheid van de Oost-Vlamingen zelf bij hun regio te vergroten.

Wij gaan verder samen werken met de regionale televisiezenders AVS en TV Oost. We gaan samen met hen zoeken of er betere mogelijkheden zijn om op een eigentijdse manier iets over de provincie te brengen. We bekijken daarbij ook de mogelijkheden van de nieuwe technologieën zonder de traditionele media uit het oog te verliezen.

En dan hebben de ondersteunende diensten.

Ik vestig graag de aandacht op het nieuw en uniform agenderings- en notuleringspakket Deputatie en Provincieraad dat er in 2008 zal aankomen. Er is de optimalisatie van de Centrale Aankoopdienst. Er is de uitbouw van een wagenreservatiesysteem. En wat onze ICT-voorzieningen betreft moeten die uiteraard up-to-date gehouden worden, maar zij moeten ook de bedrijfszekerheid garanderen. Vandaar dat we werken aan de vernieuwing van datacomapparatuur, uitbreiding en optimalisering van de gegevensopslag, beveiligingsmaatregelen, enz. Wij zullen ook werk maken van onderzoek naar opensource-mogelijkheden en -implementaties. Daarbij hebben we aandacht voor de netwerking met de gemeenten en voor de ICT-ondersteuning van de kleinere gemeenten.

Maar het provinciedecreet heeft ook één en ander teweeg gebracht.

Het provinciedecreet bracht een aantal belangrijke wijzigingen met betrekking tot het budget en de strategische meerjarenplanning mee. Het komt erop neer dat er een aanzet gegeven wordt tot het werken met doelstellingen. Het Managementteam, vanaf nu afgekort het MAT, wordt nauw betrokken bij de opbouw en uitvoering van het budget. De griffier en de financieel beheerder hadden reeds een specifieke rol, maar die is bevestigd en zelfs nog versterkt.

Ik probeer het budget 2008 met u te bespreken en terzelfder tijd te verdedigen - dat is mijn rol – aan de hand van een tiental punten.

1. Wat zijn onze uitgangspunten voor het budget 2008?

- Uiteraard is dat de beleidsnota: wat gaan we doen in 2008?
  - Daarin hebben we gezegd dat we streven naar een budget gewone dienst eigen dienstjaar in evenwicht.
    - Met het budget 2007 dat hier in maart behandeld werd – dat is belangrijk, dat is het scharniermoment geweest - werd het tekort eigen dienstjaar teruggebracht van 26 000 000 EUR, budget 2006, tot 7 000 000 EUR via een aantal ingrepen, onder meer door:
      - een strikte beheersing van de personeelskosten
        - de beperking van het aantal voltijdse equivalenten op het niveau 31 december 2005;
        - vervanging van gepensioneerden enkel indien gemotiveerd en strikt noodzakelijk;
        - personeel in projecten enkel indien de extra personeelskost gedekt wordt door subsidiëring;
      - wat de werkingskosten betreft: nulgroei, met uitzondering van onze wettelijke of contractuele verplichtingen die we ongehinderd zullen nakomen;
      - voor de overdrachten, ook hier het honoreren engagementen en nulgroei;
      - ook voor onze schulduitgaven is er speciale aandacht:
        - wij wilden onze uitstaande schuld stabiliseren en zeker niet doen groeien
        - daarom hebben we het investeringsniveau beperkt tot het bedrag van de dit jaar af te lossen leningen. Voor 2008 is dat 21 820 000 EUR. Wie natuurlijk kijkt naar de toelichtingen en bij het luikje 'investeringen' zal gezien hebben dat daar meer in staat, maar dat is ook normaal, want wij mogen ook de subsidies inzetten. Dat is maar één element;
        - wij wilden ook het schuldbeheer optimaliseren. Ik kom daar in een apart puntje op terug. We hebben daar nog weinig over gesproken in deze raad, maar daar worden hier in huis veel inspanningen voor gedaan.
    - Streven naar een budget eigen dienstjaar in evenwicht en terzelfder tijd nieuwe beleidsaccenten binnen de beschikbare beleidsruimte.
Hoe doen we dat?
      - Door budgettaire orthodoxie creëren we beleidsruimte:
        - want een begroting in evenwicht of met een klein tekort eigen dienstjaar verzekert een gunstige rekeninguitslag. Met die gecreëerde boni kan nieuw beleid gevoerd worden;
        - in 2007 heeft de budgetcontrole aangetoond dat ondanks de geleverde inspanningen bij de opmaak van het budget 2007 we het beleid toch kunnen verderzetten. De visibiliteit van de provincie en de aanwezigheid op het werkveld blijft ook binnen het striktere budgettair kader gegarandeerd.
      - Daarbij komt dat wij het provinciale beleid moet evalueren en bijsturen in functie van nieuwe noden maar binnen de beschikbare budgetten. Binnen onderwijs bijvoorbeeld willen we enerzijds de benchmarking met andere netten, maar anderzijds proberen we een flankerend, netoverschrijdend eigen beleid te voeren naast het optreden als inrichtende macht.
  - Een tweede belangrijk element bij onze uitgangspunten is dat wij duidelijke richtlijnen geven met betrekking tot de financiële beperkingen.
    - De instructies werden door de deputatie tijdig meegedeeld in de maand mei en werden ook duidelijk gecommuniceerd naar de diensten en instellingen. Er werd bijvoorbeeld uitgegaan van 3% groeivoet voor personeel. Er werd gezegd dat de engagementen moesten gehonoreerd zijn. Het bepalen van de beleidsruimte voor de budgetopmaak is bij uitstek een politieke keuze, maar die moet men ook duidelijk communiceren naar degenen die een eigen rol te spelen hebben bij het uittekenen van dat budget. Dat zijn: de griffier, de financieel beheerder en het Managementteam. Men moet mensen duidelijke en heldere instructies geven, dan kan men er ook op rekenen dat dit loyaal wordt uitgevoerd. We denken dat die nieuwe werkwijze een meerwaarde inhoudt om te komen tot een uitgebalanceerd en door de organisatie gedragen budget.
    - Om de doelstelling van het budget eigen dienstjaar in evenwicht te bereiken, blijven strikte budgetnormen gelden die de continuïteit in het provinciale beleid moeten verzekeren. Zo is er:
      - de budgettering per functie:
        - per functie werd een streefcijfer berekend. Dat is de basis van het budget 2007 na een derde begrotingswijziging, of met andere woorden, wat we hier voorgesteld en goedgekeurd gekregen hebben in maart 2007. Daarbinnen diende het budget te kaderen

- er werd evenwel autonomie gegeven per functie om te beslissen of het beleid gestalte gegeven wordt via subsidiëring of via interne werking. Daar kon de administratie in overleg met de bevoegde gedeputeerde keuzes in maken, voorstellen doen. Dat is ook een stuk responsabilisering;
- elk beleidsdomein krijgt ook een duidelijk zicht in de beschikbare middelen en is zelf ook verantwoordelijk voor het behalen van de budgetnorm;
- dat noodzaakt echter tot nauw overleg tussen de bevoegde beleidsgedeputeerde, de beleidsdiensten en de ondersteunende diensten;
- wat is dan de opgelegde budgetnorm? Dat is het budget 2007 na wijzigingen plus
  - voor het personeel een calculatie van de baremieke verhogingen en indexaanpassingen. Wij gingen daarbij uit van een totale verhoging van de massa voor personeel van 3%;
  - wat de werking betreft hebben we ons gericht naar wat we noemen 'contractuele prijsverhogingen';
- wat de investeringen aangaat, hebben we gezegd dat we een beperkt maar realistisch investeringsprogramma willen. Geen vitrinebegroting. Wij hebben dat als gedeputeerden allemaal al meegemaakt: alle wilde plannen die we hadden wilden we zo snel mogelijk ergens op papier zien en wij kregen een veelheid van plannen waarvan we allemaal wisten dat ze niet allemaal zouden gerealiseerd worden. Maar we hadden het genoeg dat we zagen staan waarvan we droomden. Dat is een uitgangspunt. Maar wij vonden dat deze keer geen goed uitgangspunt en we hebben gezegd: geen vitrinebegroting, maar een realistisch investeringsprogramma. Ook hier weer verwijs ik naar uw toelichtingen – ik geloof dat het tot pagina 175 gaat – waar u op een aantal bladzijden een goed overzicht hebt van wat we allemaal willen doen. Terzelfder tijd voeg ik bij deze nota een bijlage. We hebben in dit huis al dikwijls gesproken van het magische getal '28 grote projecten waar we voor staan'. We hebben inderdaad een politieke afspraak in de deputatie dat er 28 projecten zijn waarvan we aannemen dat die realiseerbaar zijn binnen deze legislatuur. Ik heb die even opgelijst en bij de bijlagen gevoegd (zie bijlage 2). Dan scheidt dat ook duidelijkheid.
  - dus enkel de investeringen in budget die redelijkerwijs kunnen gerealiseerd worden in 2008;
  - het investeringsniveau wordt bepaald door de financieringscapaciteit. Wij hebben 21 820 000 EUR die vervallen en die kunnen we opnieuw aanwenden, plus de subsidies die we krijgen, plus een aantal bedragen die we overhevelen uit de gewone dienst om de buitengewone dienst te financieren, plus moeten we ervan uitgaan dat we dat investeringsprogramma ook nooit voor 100% realiseren. En dan zult u op pagina 105 van uw toelichting zien dat wij een investeringsprogramma hebben niet van 21 800 000 EUR, maar van 26 893 478 EUR. Wij mogen dat cijfer met goed vertrouwen hanteren, gelet op de vier elementen die ik u daarnet aangegeven heb.

2. Wat zijn nu de resultaten van dat budget 2008?

Pagina 3 van uw toelichtingen geeft u in een oogopslag een overzicht van ons budget. Het noemt niet toevallig BIO – budget in een oogopslag. Ik voeg dat nog eens extra toe als bijlage 3. Dat is een belangrijke bladzijde in onze toelichting.

- daaruit leren we dat het tekort eigen dienstjaar gewone dienst:
  - o een lichte stijging vertoont van 7 000 000 EUR naar 7 900 000 EUR;
  - o en toch vindt de deputatie dat een zeer goed resultaat, want daarin zitten
    - de stijgende koppelsubsidies voor de gebouwen: + 1 700 000 EUR;
    - de stijgende intrestlasten: + 1 100 000 EUR;
    - de stijgende factuur voor nutsvoorzieningen en onderhoudscontracten: + 1 400 000 EUR.

In totaal is dat inderdaad 4 200 000 EUR extra's. Indien we dat niet zouden gehad hebben dan zouden wij in plaats van een stijging naar 7 900 000 EUR een daling gehad hebben naar 2 800 000 EUR

- o dit gebeurt zonder verhoging van de reële fiscale druk. Het is niet goed om andere provincies te noemen, maar u leest ook de pers. U weet hoe het er elders aan toegaat.

- wat de buitengewone dienst betreft en de investeringen:
    - het investeringsniveau 2008 bedraagt 26 900 000 EUR. Dat is 21 820 000 EUR aflossingen die vervallen, plus daarbij de subsidiëring, de overboeking van de gewone dienst naar de buitengewone dienst en moeten we veronderstellen dat we dat nooit 100% realiseren. Dus het is een realistisch uitgangspunt;
    - naast de jaarlijks terugkerende investeringen - wegen, waterlopen, informatica, machines en uitrustingen – en dat moeten we blijven verzorgen. Daar kunnen we niet van uit. Zolang de wegen niet overgenomen zijn, moeten we ze verzorgen. Ons patrimonium moeten wij onderhouden. Wij moeten verder kredieten voorzien voor vervangingen van apparatuur en dergelijke. Maar naast dit allemaal is er ook een realistisch investeringsprogramma, nieuwe zaken die zullen gebeuren in 2008 binnen de budgettaire klijlijnen en met aandacht voor de prioriteitenlijst van 28 projecten die we in deze legislatuur willen realiseren.
3. Nu probeer ik een aantal cijfers te bespreken. Daarvoor verwijs ik naar het verslag aan de raad. Ik denk dat onze administratie erin geslaagd is een duidelijk, helder verslag aan de raad te brengen: zes bladzijden waarin men eigenlijk al het essentiële vindt en ziet.
- We hebben een aantal cijfers nog eens samengebracht voor de gewone dienst en de buitengewone dienst, die we ook in bijlage gevoegd hebben voor degenen die dat nog eens rustig willen bekijken. De bijlage 4a) gewone dienst is gesteund op pagina 4 van 6 van uw verslag aan de raad. Bijlage 4b) is een zelfde oefening voor de buitengewone dienst.
- Onze ontvangsten geven een meerontvangst van 10 000 000 EUR. Dat is een realiteit. Hoe komt dat?
    - We hebben onze belastingen niet verhoogd. De fiscaliteit blijft gelijk. Maar dat budgettair evenwicht werd voornamelijk gerealiseerd via strikte uitgavenbeheersing. Andere provincies hebben hun belastingen wel moeten verhogen. Ik heb dat al gezegd. Ik ga daar geen cijfers op plakken. U leest de pers. Maar wij blijven, ondanks de indexering, in Oost-Vlaanderen de op één na – en Vlaams-Brabant is de beste, dat mag ik wel zeggen – de tweede beste van de provinciale klas met betrekking tot de belastingdruk per inwoner. Op basis van de laatst gekende jaarrekening 2006 is, denken we, de belastingdruk per inwoner in Oost-Vlaanderen zelfs de laagste.
      - Onze opcentiemen onroerende voorheffing:
        - zijn onveranderd sinds 2001 op 295;
        - weliswaar volgen we via het indexatiemechanisme de inflatie. Dat is juist, maar dat is ook normaal.
      - Onze algemene provinciebelasting:
        - daar hebben we een jaarlijkse indexatie van de tarieven;
        - die inkomsten dienen, denken we, de inflatie te volgen. Dat is correct en normaal;
        - zoals ook personeelskosten, werkingskosten stijgen met de levensduurte;
        - vandaag een tarief APB- gezinnen: van 28 EUR geïndexeerd stegen 28,4 EUR;
        - een APB-bedrijven: basistarief geïndexeerd van 106 EUR naar 107,6 EUR;
    - de subsidiëring
      - we hebben wat de inkomsten betreft ook nogal was subsidiëring voor ons eigen, bijvoorbeeld de wedde- en werkingstoelagen van het provinciaal onderwijs zijn geïndexeerd. Ook dat is normaal;
    - en het provinciefonds. Er zijn jaren geweest dat men hier andere boodschappen mocht brengen. Collega De Buck, u hebt wat dat betreft minder positieve boodschappen moeten brengen. Maar het provinciefonds heeft een indexatie van 3,5% gekend op jaarbasis waardoor dat in totaal vandaag 19 254 783 EUR genereert.
  - De personeelsuitgaven stijgen met 4 900 000 EUR. In dit bedrag zijn de stijgende pensioenuitgaven inbegrepen. Ik kom daar later op terug. Deze pensioenuitgaven worden volledig gefinancierd vanuit onze vzw Pensioenfonds en zijn dus budgettair neutraal. Abstractie gemaakt van de pensioenuitgaven blijft de stijging van onze personeelsuitgaven beperkt tot 3 100 000 EUR of minder dan de stijging van 3% die we eigenlijk voorzien hadden. De stijging blijft dus duidelijk binnen de afgesproken budgetnorm. De gebudgetteerde personeelskredieten volstaan voor de indexatie en de baremieke verhogingen van de wedden. Zo hopen we. Er zijn onverlaten en pessimisten die zeggen dat er mogelijks een tweede indexering komt, maar we hebben ook al geluk gehad met de indexeringen dit jaar.

DEBATTEN

- De werkingskosten stijgen met 2 600 000 EUR
  - een eerste puntje daarbij is nutsvoorzieningen en contracten.

De impact van de sterk gestegen energieprijzen kunnen we voor een gedeelte opvangen door een strikte beheersing van de werkingskosten en een optimale inzet van de ingezette middelen, onder meer rationeel energiegebruik. Maar toch kunnen we niet blind blijven voor de huidige inflatiedruk.

Naast de rechtstreekse impact van de stijgende energieprijzen is het duidelijk dat in de huidige economische context waarin groeilanden als China en India een exponentieel groter beslag leggen op de beschikbare productiemiddelen - grondstoffen, kapitaal en brains - de gevolgen voor ieder van ons vandaag reeds voelbaar zijn.

Waar Oost-Vlaanderen bij haar investeringsprojecten reeds veel aandacht besteedde aan duurzaamheid en rationeel energieverbruik, toch hebben we in het budget 2008 ook specifieke budgetten opgenomen om beide aspecten nog meer in onze dagdagelijkse werking te integreren. Collega Hertog zal hier later nog op terugkomen. Beide aandachtspunten zullen in de toekomst ongetwijfeld nog meer aan belang winnen, enerzijds vanuit de mercantiele overwegingen om zo kostenbewust mogelijk te handelen en anderzijds vanuit de morele overweging om de hypotheek op toekomstige generaties niet onbetaalbaar te maken.
- De overdrachten stijgen met 2 700 000 EUR
  - een eerste punt daarbij zijn de koppelsubsidies.

De Vlaamse overheid voert een inhaalbeweging uit, wat een rechtstreekse financiële impact heeft op onze provinciale budgetten. We hebben daar geen moeite mee. We gaan volgen, want wij willen geen vertraging op ons geweten hebben van de versnelling die Vlaanderen genereert. Wij gaan volgen. Dat is nu eenmaal zo bij koppelsubsidies. We vinden die manier wel niet de meest gelukkige. Dat weet men al lang. De financiële gevolgen van de Vlaamse overheid worden gedeeltelijk doorgeschoven naar het provinciale niveau. 't Is te zeggen: wij moeten die extra inspanning honoreren. Alleen al voor de beschermde gebouwen kost dat ons 1 700 000 EUR.

Zonder de stijgende uitgaven voor koppelsubsidies was het resultaat eigen dienstjaar 800 000 EUR beter uitgevallen dan in 2007. Dat is een kwestie van rekenkunde. We hebben nu een tekort eigen dienstjaar van 7 900 000 EUR, in 2007 hadden we er één van 7 000 000 EUR. Als we dat verschil maken van die 1 700 000 EUR extra die we moeten inbrengen voor die koppelsubsidies, dan zou, in dat niet het geval geweest was, onze begroting eigen dienstjaar 800 000 EUR beter geweest zijn dan in 2007;
  - nu wil ik ook nog iets speciaals zeggen over de Europese projecten. De co-financieringsbudgetten die we voorzien.

We hebben in deze begroting 2008 de nodige middelen gebudgetteerd om optimaal te kunnen inspelen op de middelen die zowel op Europees als Vlaams niveau ter beschikking gesteld worden. Ik verwijs wat dat betreft trouwens naar het algemeen beleidsprogramma 2007-2012 waarbij we uitdrukkelijk gezegd hebben dat wij zo optimaal mogelijk gebruik willen maken van die Vlaamse en Europese middelen ten bate van onze provincie en haar inwoners.

Zo zetten we bijvoorbeeld voor Interreg III 1 000 000 EUR, voor Doelstelling II 500 000 EUR en voor PDPO 1 125 000 EUR. Of met andere woorden: we zetten voor die drie programma's alleen al bewust 2 625 000 EUR provinciale middelen in. Maar daarmee genereren we een veelvoud aan Vlaamse en Europese middelen voor Oost-Vlaamse projecten die onze provincie en onze inwoners ten goede kunnen komen. Collega De Buck zal het daar ongetwijfeld nog over hebben. We creëren daarmee een hefboomeffect, zoals we dat noemen.
- Dan zijn er ook nog de stijgende rentelasten: + 1 1 00 000 EUR

De verklaring voor deze trend is tweërlei. Enerzijds worden de leningslasten voor de recentst opgenomen leningen gebudgetteerd, waardoor de impact van het expansieve investeringsprogramma van de voorbije legislatuur verder verrekend wordt in het budget. Schulden die we aangaan, moeten we aflossen.

Anderzijds is er een einde gekomen aan een lange periode van dalende rentevoeten. Weliswaar blijft het renteniveau in historisch opzicht laag – dat is zo -, maar toch geven de cijfers aan dat de impact al bij al nog groot is.

Zo steeg de EURIBOR op 6 maand – dus een korte termijnrentevoet - van 3,567% op 30 september 2006 naar 4,759%. Dat is allemaal niet veel, maar dat is een stijging met 33,42%. De IRS-rentevoet op 10 jaar steeg in dezelfde periode van 3,926% naar 4,716%. Dat is ook niet veel, maar dat is een stijging met 20%.

Onder meer dankzij een uitgebalanceerde schuldportefeuille – en ik kom daar straks apart op terug - blijft de impact van deze stijgingen op het budget beperkt, maar al bij al toch 1 100 000 EUR.

4. Het budget 2008, waarvan we de uitgangspunten gegeven hebben en de resultaten, cijfermatig besproken hebben: waar halen we dan de ruimte voor de provincie?
- Mijnheer de Voorzitter, Collega's, het voeren van een budgettair orthodox beleid is niet altijd gemakkelijk, zeker niet voor een gedeputeerde voor Financiën, die dan vaak in discussie moet gaan met zijn collega's. Een budgettaire orthodoxie doet in elk geval nadenken over het gevoerde beleid. Politiek voeren is keuzes maken. Ook bij het opmaken van budgetten.
  - Door kritisch de uitgavenstromen te bekijken is het mogelijk gebleken een substantiële besparing te realiseren zonder de provinciale werking te hypothekeren. Dat is een operatie die we vooral gedaan hebben bij de derde begrotingswijziging 2007. De subsidiestromen, de overdrachten ... Wat is hier echt nog van provinciaal belang? Staan hier geen dingen in die er uit routine zijn blijven staan? Die keuze hebben we vooral toen gemaakt.
  - We hebben ook de creativiteit om de beschikbare middelen efficiënter in te zetten, proberen stimuleren. Bijvoorbeeld de creatie van een Centrale Aankoopdienst. Dit moet betere prijzen toelaten op de markt en volgens de rapportage die we daarover krijgen is dat ook het geval.
  - Het budget gewone dienst eigen dienstjaar vertoont een klein mali: -7 900 000 EUR, of 3,42% van de gewone uitgaven eigen dienstjaar. Rekening houdend met de geannuleerde vastleggingen van 2005 – dat zijn de kredieten die in 2005 vastgelegd werden, maar eind 2006 niet tot aanrekeningen en betaling hebben geleid - worden geannuleerd en verbeteren zo de rekeninguitslag 2006. Ik verwijs trouwens wat dat betreft naar het financiële meerjarenplan waarvan u het schema op de laatste bladzijde van uw toelichtingen vindt en dat ook in bijlage bij deze tekst gevoegd is (zie bijlage 5). Op die manier is het budget eigen dienstjaar quasi sluitend.
  - Ruimte voor de provincie hebben we kunnen realiseren zonder nieuwe fiscale lasten.
  - Terzelfder tijd zijn we erin geslaagd onze verplichtingen naar de vzw Pensioenfonds integraal te budgetteren. Dat is 2 000 000 EUR extra per jaar, weliswaar al sinds 2007, maar dat blijft doorlopen.
5. Hoe zit dat dan met het meerjarig financieel beleidsplan? Want ik hoor u al denken: u zegt, Mijnheer de Gedeputeerde, 'we hebben voor 2007 ons best hebben, voor 2008 ook'. Hoe zit dat dan in de toekomst?
- Wij sluiten in de beschouwde periode met een ruime marge af. Ik verwijs opnieuw naar pagina 171 van de toelichtingen en de bijlagen en bijlage 5 van deze toespraak. Dat is een document waar ik zeer fier op ben. Onverlaten zullen zeggen: Mijnheer de Gedeputeerde, uw budget 2008 geeft u een gunstige financiële toestand van 33 960 000 EUR, maar u zakt toch met uw prognose 2011 tot 9 214 000 EUR. Wel, ik ben daar redelijk gerust in, Dames en Heren. Dit cijfer zal ongetwijfeld hoger liggen. En waarom?
  - Wij zijn uitgegaan van bijzonder voorzichtige veronderstellingen:
    - ten eerste gaan we uit van een realisatiegraad van 100% van de gebudgetteerde uitgaven. Ik geef wel toe: de realisatiegraad is stijgend, maar bereikt nooit 100%. Als dat al het geval zou zijn, dan hebben we ons werk niet goed gedaan;
    - deze prognose 2001 houdt geen rekening met de geannuleerde vastleggingen voor 2007 en later. U ziet dat we daar wel mee beginnen voor de rekening 2006, maar we hebben dat nog niet doorgecalculeerd. Ook alleen al om die reden ben ik gerust;
    - en er blijft nog altijd een reservefonds van 15 000 000 EUR bestaan. Meer nog: van 15 873 979 EUR. Men weet nooit dat er iets ergs gebeurt. We hebben eigenlijk al onze prognoses gemaakt in de veronderstelling dat dit reservefonds blijft bestaan, om het hopelijk niet te moeten gebruiken, tenzij in hoge nood. Daarvoor dient het;
      - een volgend element waarom we er vrij gerust in zijn: we hebben voorzichtige maar, denken we, realistische groeivoeten voor ontvangsten en uitgaven gehanteerd.
  - Conclusie hierbij is: de provincie Oost-Vlaanderen is, denken we, budgettair kerngezond. Dat bevestigen mij ook de specialisten in huis, die ik daarover regelmatig bevraag. Wij hebben daarvoor zelfs geen belastingverhogingen moeten doorvoeren. Ik verwijs andermaal met enige fierheid naar pagina 171 van de toelichting.

DEBATTEN

6. 2008: hoe schakelen we ons dan in in de continuïteit van beleid? Dat is een volgend puntje.
- We hebben een strikte budgetcontrole tijdens de uitvoering van het budget. Daar komt nog verandering in. Tot nu toe was het zo dat wij om de drie, vier maanden eens samen zaten met de financiële specialisten en nagingen: hoe zit het nu met de opvolging en de uitvoering van het budget? Het gebeurde vooral in de informele sfeer, maar de bepaling van het provinciedecreet, meer bepaald artikel 161 én de uitvoeringsmodaliteiten daarmee, zullen meebrengen dat door de financieel beheerder vanaf 2008 semestriële gerapporteerd wordt naar de raad. Dus u zult twee keer per jaar een budgetcontrole voor u krijgen. Hoever staan we? Zijn er ontsporingen? Zijn er geen ontsporingen? Ik denk dat dit belangrijk is. Met de mechanismen en de technieken die we in huis hebben, denken we, kunnen we dat op een serieuze manier doen, die betrouwbaar is en waar zal zijn.
  - Een budgetcontrole laat ook tijdig ingrepen toe bij een mogelijke ontsporing. Dat is belangrijk.
  - En indien het niet loyaal uitgevoerd, zo heb ik als gedeputeerde van Financiën aan mijn collega's gezegd, en aan anderen die het moeten weten, gaan we een soort "ankerprincipe" invoeren. Want het budget moet onder controle blijven. Als men ontsporingen krijgt, weet men niet waar men uitkomt, vandaar semesteriële rapportage, een minimum minimum om daarover te rapporteren, want als men wilt ingrijpen, is men soms al te laat. Men moet dus een stok achter de deur hebben. Wij noemen dat een "ankerprincipe". Het moet daarom niet helemaal hetzelfde zijn als wat de federale overheid hanteert – 1/15 van de uitgaven per maand uitgeven – maar we moeten zo iets in petto houden.
  - Wat ons personeel betreft
    - werken we – en het staat ook in de beleidsverklaring – aan een nieuw organogram in functie van de gewijzigde organisatie. U hebt trouwens reeds een eerste aanzet gekregen voor de directie Welzijn en de dienst Landbouw. U zult vastgesteld hebben dat er geen groei is. Het totaal aantal voltijdse equivalenten en de totale personeelskost mag niet stijgen. U ziet wel dat we een aantal contractuele functies statutair maken, rekening houdend met nieuwe opdrachten die in de beginfase wat experimenteel waren, maar die ondertussen integraal deel uitmaken van het beleid;
    - de aanwervingsstop en uitstroombesluit blijven gehanteerd. Het beleid dat wordt gerealiseerd is thans de "beheersing van de loonmassa". We hebben daar een aantal maatregelen voor. Er is een vervangingsbeperking deeltijds werk en zwangerschapsverlof. Er is een in- en uitstroombesluit, er is een in- en uitstroomanalyse, we hebben interne heroriëntaties, er is interne mobiliteit. Dit zijn allemaal elementen die ons toelaten de personeelsuitgaven te beheersen en toch continu te blijven werken;
    - afbouw aantal niet-gesubsidieerden provinciaal onderwijs en benchmarking. Sinds 1 september 2007 werden in het provinciaal onderwijs ongeveer 12, om precies te zijn 11,9, voltijdse equivalenten niet-gesubsidieerde personeelsleden doorgeschoven naar de rechtspositieregeling van de gesubsidieerden.
Hoe kon dit?
Sommige onverlaten onder u zullen zeggen: waarom hebt u dat niet vroeger gedaan? In hoofdzaak kon dit gebeuren door de uitbreiding van een aantal puntenenveloppes, waarmee personeelsleden in het onderwijs kunnen aangesteld worden. Zeker in de administratie, hulpopvoedend personeel, enz. En het gaat concreet om volgende enveloppes:
      - de puntenenveloppe voor de oprichting van betrekkingen in de ambten van bestuurs- en ondersteunend personeel van de centra voor volwassenenonderwijs;
      - de puntenenveloppe voor taak- en functiedifferentiatie in het gewoon of buitengewoon secundair onderwijs.Daar heeft men onmiddellijk op ingespeeld en van de gelegenheid gebruik gemaakt in plaats van nieuwe mensen aan te werven, mensen die het werk al deden, maar niet gesubsidieerd werden, in te schakelen in de subsidiëring. Waarmee nu bewezen wordt dat die mensen daar vroeger niet ten onrechte zaten. Maar waarmee ook bewezen wordt dat de Vlaamse overheid, onze subsidiërende overheid Onderwijs, eindelijk ingezien heeft dat men iets moest aan doen aan die omkadering in het volwassenenonderwijs. Men kan niet bijkomende opdrachten geven aan dat volwassenenonderwijs die administratief belastend zijn als men dat niet honoreert in uw omkadering. Dat gebeurt nu wel op een geleidelijke manier en we spelen daarop in. Ondertussen wordt verder werk gemaakt van de benchmarking.
  - Hoe zit het dan met onze werkingskosten?
    - Wij streven naar objectieve uitgavennormen, ook via benchmarking. Bijvoorbeeld doen wij dat voor het onderhoud van onze gebouwen. Wat kost dat elders? Hoe pakt men dat elders aan? Wij vergelijken. Wij moeten ons durven meten.

- Wij maken een analyse van een keuze tussen uitbesteden of in eigen beheer taken uitvoeren, bijvoorbeeld huisdrukkerij, bijvoorbeeld schoonmaak. Waarmee we niet zeggen dat alles moet uitbesteed worden. Men zegt dat in het Neder-Engels outgesourced, zeker? Dat is geen wet van Meden of Perzen. Wij meten telkens af. Bijvoorbeeld houden wij het onderhoud in dit gebouw in eigen hand. We doen het zelf, omdat er hier heel veel vergaderingen zijn, omdat er hier veel ontvangsten zijn en men moet op de flexibiliteit van ons personeel kunnen rekenen. Flexibiliteit die men niet heeft bij een firma als men uitbesteedt, met een contract werkt, zoveel minuten dit, zoveel minuten dat. Maar bij nieuwe gebouwen of nieuwere gebouwen met grote oppervlaktes doen we dat wel. Dus we maken die keuzes, we maken die analyses.
  - Wij optimaliseren ons aankoopbeleid. Daarvoor is die Centrale Aankoopdienst opgericht.
  - Hoe zit het dan met de subsidiëring?
    - Voor onze subsidiebudgetten proberen we meer dan vroeger te focussen op grote "provinciale" activiteiten die regionaal en over de legislatuur gespreid zijn. U zult bijvoorbeeld zien dat er een vrij groot bedrag ingeschreven staat in 2008 voor 200 jaar Floraliën, één van onze uitgangsborden voor Oost-Vlaanderen en de Oost-Vlaamse sierteelt.
    - Wij streven in de subsidiëring naar een gelijkvormigheid van de subsidiereglementen. Op het formele vlak moet ik daarbij zeggen. Zelfde indieningstermijn, zelfde systemen van controle. Om dat wat beter te kunnen volgen, ook efficiënter, effectiever en kostenbesparend te maken.
    - De aanvragen worden duidelijk gehonoreerd binnen het beschikbare budget. We zeggen niet aan de mensen: als we tekort hebben, willen we een bijbudget stemmen. Neen, dit is het budget en daarbinnen moet het gebeuren. Desnoods zullen we verminderingen doorvoeren, verhoudingsgewijze.
    - Er is een budget voor samenwerkingsovereenkomsten voor initiatieven die niet kunnen geplaatst worden binnen een bepaald subsidiereglement. Waar men anders moest gaan zoeken. We hebben daar nu een eigen regeling voor voorzien.
  - Wat de investeringen betreft.
    - Wij proberen vooral zoveel mogelijk gebruik te maken van subsidiëring. Bijvoorbeeld voor het onderwijs koppelen wij onze investeringen aan AGION, het Agentschap voor de Gesubsidieerde Infrastructuur Onderwijs, het vroegere DIGO, of de DBFM-financiering. Hoe de Vlaamse overheid erin geslaagd is om zo een term te gebruiken. Ik versta dat niet. Maar dat zijn allemaal jonge gasten tegenwoordig in de administratie, die als tweede taal blijkbaar Engels gekozen hebben in het middelbaar. DBFM staat voor Design-Build-Finance-Maintenance. Er bestaan daar goede Nederlandse afkortingwoorden voor. Ontwerp-Bouw-Financiering-Onderhoud: OBFO. Of men kon het nog gemakkelijker maken door de woorden te verschuiven: ook BOFO had goed geklonken, vond ik. Maar goed, de Vlaamse overheid heeft voor DPFM geopteerd. Maar voor ons is interessant dat het bestaat en dat wij daarop inspelen. Eén van de grote projecten in het onderwijs, voor het buitengewoon onderwijs meer bepaald, zal via die regeling gefinancierd geraken, dus ook gesubsidieerd worden. De regel is dat we eigenlijk onze grote investeringen koppelen aan die subsidiëring, maar dat we wel een noodbudget behouden om veiligheidsrisico's te ondervangen. Als er morgen een veiligheidsprobleem is, moeten we onmiddellijk kunnen ingrijpen. Dan kan men soms niet wachten tot wanneer een subsidiedossier rond is.
    - Daarbij komt nog dat wij proberen de inventaris van het patrimonium te optimaliseren en dat we nagaan of bepaalde patrimoniumbestanddelen ten gelde kunnen gemaakt worden. Want wat we weten dat we hier niet nodig hebben, dat moeten we niet houden om te hebben. Dat moeten we op de markt brengen tegen marktconforme prijzen.
    - We hebben ook een strikte investeringsplanning die in alle openheid op papier staat. Ik verwijs andermaal naar de bijlagen.
7. Het actief schuldbeheer: hoe doen we dat in deze provincie?
Daar is nog niet veel over gesproken in deze raad. Ook niet in commissies.
- Wel, Mijnheer de Voorzitter, Collega's, het investeringsprogramma van de voorbije jaren werd gefinancierd met leningen. Hoeveel beloopt onze uitstaande schuld? 186 000 000 EUR. Is dat veel? Is dat niet veel? Volgens mij is dat niet veel, want het is maar 133 EUR per inwoner. Voor de Vlaamse gemeenten is dat 1 415 EUR per inwoner en voor de Waalse – eens een positieve statistiek voor Wallonië - 1 332 EUR. Ik verwijs daarvoor naar de Dexia-studie. Conform de algemene beleidsverklaring 2007-2012 wordt het jaarlijkse investeringsbudget bepaald met oog voor de schuldpositie. In concreto worden de nieuwe investeringen beperkt tot het aflossingsbedrag.

DEBATTEN

- Hoe moet ik nu naar de rente kijken?
Eén basispunt, of 0,01%, rentestijging betekent op onze uitstaande schuld 18 600 EUR. Een stijging van de rente met 1% - maar dit lijkt momenteel onwaarschijnlijk, men weet echter nooit - zou dus theoretisch onze rentelast met 1 860 000 EUR doen toenemen. Maar dit is geen echt correct verhaal: door de spreiding van de herzieningsdata en de specifieke samenstelling van de schuldportefeuille zou de impact van een dergelijke rentestijging veel kleiner zijn en in elk geval meer gespreid worden in de tijd. We doen inderdaad aan actief schuldbeheer.
- Schulduitgaven blijven onder controle dankzij een paar maatregelen:
  - de concurrentie tussen de banken
De marge voor de banken – en ik was eigenlijk wat geschrokken van die cijfers - is in drie jaar tijd gedaald van 22,5 basispunten tot 4 basispunten nu. Ik vind dat ongelofelijk dat die vroeger een marge hadden van 22,5 basispunten. Wie werkt moet beloond worden, ik heb daar geen problemen mee, maar als ze het vandaag kunnen aan 4 basispunten, dan hebben we vroeger misschien wat teveel betaald. Maar dat was bij iedereen zo. Blijkbaar was kredietverschaffing een zeer lucratieve business.
De algemene offertevraag die we doen laat ook de concurrentie maximaal spelen. We hebben daarbij ook aandacht voor de dienstverlening die we krijgen van onze huisbankier of toekomstige huisbankier;
  - het actief schuldbeheer.
Dat houdt een bewuste keuze in tussen het renterisico en de intrestlast die verbonden is aan een schuldportefeuille.
Bij de spreiding van de schuldportefeuille hebben wij aandacht voor
    - de spreiding herzieningsdata rente en het vermijden van risicoconcentraties. Ik geef een voorbeeld. De verschillende leningen die hebben we, maar de herzieningen zijn telkens slechts mogelijk op andere data;
    - gespecialiseerde rentestructuren hebben we ook. Met deze structuren wordt gebruik gemaakt van de opportuniteiten die zich op de financiële markten voordoen. Gestructureerde leningen laten toe om het renterisico te beperken of een lagere financieringskost te bekomen dan deze van een klassieke lening. De step-in/step-outs systemen, rente die fluctueert tussen twee polen. Indien ze daartussen blijft, blijft ze gelijk, om het in mensentaal wat uit te leggen;
    - wij werken ook met variabele looptijden. Onze schuldportefeuille is opgebouwd uit een mix van herzieningsperiodiciteiten:
      - 21% met vaste rentevoet;
      - 19 % met rentevoetherziening 5 jaar;
      - 21% met rentevoetherziening 3 jaar;
      - 33% gestructureerde producten;
  - en de rente zelf dan:
    - die is nog altijd structureel laag;
    - weliswaar is er een stijgende tendens. Dat is nu eenmaal zo. De korte termijn stijgt sneller dan de lange termijn;
    - het renterisico is ongetwijfeld gestegen, onder meer door de crisis op de Amerikaanse huizenmarkt. Maar door de samenstelling van onze schuldportefeuille wordt dat risico gediversifieerd.

8. vzw Pensioenfondsen van de Provincie Oost-Vlaanderen

- We hebben een nieuwe actuariële studie per 31 december 2005 – peildatum. Dat is de datum waarop we het berekend hebben.
- Wij zullen de onderfinanciering die er was en die gebleken is uit die actuariële studie wegwerken. Dat is hier trouwens al een paar keren aan bod gekomen. Die opmerking is vanuit de raad gemaakt. De deputatie heeft toen gezegd dat we wel wisten dat dat op ons afkwam, maar dat we toch die actuariële studie wilden afwachten.
- Het rendement van ons Pensioenfonds is lager dan verwacht. Ook dat blijkt uit de actuariële studie.
- De conclusie van dit alles is dat de bijdragevoet stijgt van 14,23% naar 15,61% voor onze huidige verplichtingen. Gecombineerd met de verplichtingen uit het verleden – ik verwijs terug naar die onderfinanciering - stijgt onze bijdragevoet verder naar 24,46%, dit alles rekening houdend met wat we noemen een affinanciering op 25 jaar. Maar dat is een goed cijfer, want de
  - RSZPPO heeft voor zijn peiler 1 – en dat is de goedkoopste vandaag – een bijdrage van 27,75% en voor zijn peiler 2 een bijdrage van 34,75%;

- en ik ken een andere provincie in Vlaanderen die via Ethias zijn pensioengelden belegt en die nu reeds een bijdragevoet heeft van 33,75%.
- Mits behoud van de huidige veronderstellingen bij een gelijkblijvend beleid zijn alle verplichtingen ingedekt. De provincie Oost-Vlaanderen bekleedt met haar pensioenfondsen een unieke plaats binnen de openbare sector. Uit tal van studies blijkt nu al jaren dat de betaalbaarheid van de overheidspensioenen in de toekomst zoniet in het gedrang komt, dan toch minstens een ernstige hypotheek legt op de budgettaire ruimte.

Ik heb vorige week een studie gezien die een prognose maakt voor de komende jaren over de financiering van de pensioenen in de overheidssector en die in een bepaald jaar in de jaren '20 uitkomt op een bijdrageplicht van meer dan 82% bij gelijkblijvend beleid.

Verdere en exponentiële verhogingen van de bijdragevoeten zullen onvermijdelijk zijn voor alle besturen die geen of onvoldoende reserves aangelegd hebben. Sommigen daarvan hopen natuurlijk dat de Vlaamse of de federale overheid zal bijspringen. Als dat een automatisme zal worden, is dat een straf – en eigenlijk niet serieus – voor degenen, zoals de provincie Oost-Vlaanderen, die wel tijdig het nodige gedaan hebben.

Met het pensioenfonds beschikt Oost-Vlaanderen wél over die reserves. Het is wel zo dat het administratief beheer er niet gemakkelijker op wordt. Ik verwijs naar de richtlijnen van de CBFA, de Commissie voor het Bank-, Financiën- en Assurantiewezen, en naar de creatie van de OFP's, de Organismen voor de Financiering van de Pensioenen. In het kader van de administratieve vereenvoudiging vereenvoudigt het er allemaal niet op.

9. Het provinciedecreet: meerjarenplanning.

- We krijgen een nieuw kader: meerjarenplanning en budget.
Een algemene beleidsdoelstelling van het provinciedecreet is het bevorderen van planmatig beleid en strategisch management teneinde een efficiënte en doelmatige aanwending van de beschikbare middelen te realiseren in functie van een optimale dienstverlening aan de burger. Dat klinkt goed.
In deze visie staat het jaarlijkse budget niet langer centraal in de beleids- en beheerscyclus van de provincie. De centrale rol is weggelegd voor de strategische planning die de provincieraad moet toelaten de beleidsuitvoering te sturen op hoofdlijnen
Voorlopig zijn er nog geen uitvoeringsbesluiten.
- Er is wel al door de vijf Vlaamse provincies een opdracht gegeven aan Deloitte om een veranderingstraject "werken met doelstellingen" te begeleiden. U zult trouwens in uw bijlagen bij de beleidsnota 2008 gezien hebben dat we daar al een eerste vingeroefening rond gehouden hebben in deze provincie. Maar het heeft wel de status van oefening.
- Binnen ons eigen bestuur is er een IKZ-project: veranderingsmanagement.
  - belangrijk aandachtspunt de volgende jaren: het impact op de volledige organisatie, niet enkel op de financiële/budgettaire procedures. Maar ook op de administratieve, de organisatorische, de communicatieve, procedures, enz.;
  - daar speelt ook de verzelfstandiging een rol in, bijvoorbeeld PIVA in het onderwijs - het Provinciaal Intern Verzelfstandigd Agentschap – waarbij goede afspraken zullen moeten gemaakt worden en een tijdige evaluatie;
  - er is daarbij een bijzondere decretale rol voorbehouden voor:
    - de griffier die verantwoordelijk wordt voor het voorontwerp strategische nota meerjarenplan en beleidsnota budget;
    - de financieel beheerder voor het voorontwerp financiële nota meerjarenplan en budget;
    - het managementteam dat alles moet opvolgen. Openbaarheid van bestuur is daarbij niet altijd een groot hulpmiddel. De verslagen van het MAT zijn publieke documenten. In hoeverre gaan mensen zich daar echt in alle vrijheid en openheid uitspreken als men weet dat het continu geraadpleegd wordt en op de markt gebracht wordt;
    - afsprakennota's zullen daarbij belangrijk zijn. Er is reeds een afsprakennota. Die heeft trouwens een positieve invloed, denken we. Er is geregeld overleg en dat blijft noodzakelijk. Ook de evaluatie en opvolging van die afsprakennota is noodzakelijk. De meerjarenplanning, waar we zullen moeten leren mee werken, komt eraan. We laten ons daar ook voor begeleiden.

DEBATTEN

10. Dan is er ook nog het provinciedecreet dat heel wat zegt over interne en externe controle.
- De interne controle doen we op dit moment reeds op vrijwillige basis.
  - Uw deputatie, Mijnheer de Voorzitter, Collega's, heeft daar geen enkel probleem mee. Integendeel. Een goede, efficiënte en effectieve controle is een belangrijk hulpmiddel. Ook een belangrijke bescherming voor beleidsvoerders. Reeds in januari 1996 besliste de deputatie om binnen de dienst Comptabiliteit een cel Interne Controle op te starten. Deze beslissing was ingegeven door onder meer de bredere waaier van activiteiten waarbinnen het provinciebestuur actief is en door de nood om de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten. De focus van de cel Interne Controle lag en ligt op de wettigheids- en regelmatigheidscontrole - is het legaal wat we doen? - wat betreft de comptabiliteitsregels, de wetgeving overheidsopdrachten en de aanwending en verantwoording van subsidies.
  - Het provinciedecreet belast de provincies met de interne controle van hun activiteiten. In samenwerking met de vier andere Vlaamse provincies wordt thans het stelsel van interne controle uitgewerkt en extern begeleid, deze keer niet door Deloitte, maar door Price, Waterhouse & Coopers. Daar werd reeds verslag over uitgebracht door de griffier. Het beoogde interne controlesysteem dat er aankomt is ruimer dan enkel de wettigheids- en regelmatigheidscontroles.
  - Het intern controlesysteem is het geheel van maatregelen en procedures die ontworpen zijn om een redelijke zekerheid te verschaffen over:
    - het bereiken van de doelstellingen. Dat doen wij vandaag nog niet met onze interne controle;
    - het naleven van wetgeving en procedures doen we wel;
    - de beschikbaarheid van betrouwbare financiële en beheersinformatie. Dat doen we eigenlijk niet volledig. Daar is een aanzet toe;
    - het efficiënt en economisch gebruik van de middelen. De efficiëntie en effectiviteit nagaan van uw middelen;
    - de bescherming van activa;
    - het voorkomen van fraude. Sommigen denken dat men met een interne controle alleen fraude wil voorkomen, maar dat is maar één van de zes doelstellingen. Wij willen vooral ook aandacht hebben voor de doelmatigheidscontrole.
  - De provincies hebben daarbij geopteerd voor het meest gebruikte model, het zogenaamde COSO-model. U hebt daarover een rapportage gekregen met een nota, registratienummer 0710616. Ik verwijs wat de technische uitleg betreft naar de pagina's 12, 13 en 14 daarvan. Ik ga dat hier allemaal niet herhalen. Maar daar zitten vijf componenten in.
  - De interne controle is dus een blijvend aandachtspunt voor een efficiënte provinciale werking en dient door iedereen binnen de organisatie te worden gedragen. Iedereen moet daar achter staan, moet daaraan meewerken en moet het goed menen. Intern controle is niet alleen een taak, een opdracht, maar ook de verantwoordelijkheid van elk personeelslid in de organisatie.
  - Tot nu toe heb ik in dit punt alleen gesproken over de interne controle, maar er is ook de externe audit.
    - Het sluitstuk van de controlepiramide is de externe audit. Wat moet men daarmee bereiken? Wat moet men doen?
      - controle op wettigheid en regelmatigheid;
      - controle op de correctheid en volledigheid van de financiële bescheiden;
      - controle van de inventarislijsten;
      - controle op waar en getrouw beeld van de boekhouding en jaarrekening;
      - evaluatie van het interne controlesysteem en naleving ervan.
    - De rol van externe audit, dat is bij ons geen bedrijfsrevisor, maar die wordt grotendeels vertolkt door het Rekenhof. En de juridische basis is de wet op de inrichting van het Rekenhof en de provinciewet.

Dames en Heren, dat waren de tien punten van waaruit ik geprobeerd heb een toelichting te geven én een verantwoording bij ons budget 2008.

We zijn begonnen met onze uitgangspunten. We hebben het gehad over onze resultaten. We hebben een aantal cijfers besproken en doorlopen. We hebben gekeken hoe de ruimte is voor de provincie vandaag. Hoe zit het met de continuïteit van ons beleid?

Tot slot hebben we het over het actief schuldbeheer gehad, over ons pensioenfonds dat een bijzondere plaats inneemt in ons beleid, over de meerjarenplanning die er aankomt ingevolge het provinciedecreet en de interne en externe controle.

Ik ben daarmee aan het slot gekomen.

En tot slot dank ik inderdaad elkeen die op één of andere manier meegewerkt heeft bij de opmaak van het budget 2008 en onze beleidsnota. Inzonderheid de griffier, de financieel beheerder, de financieel adviseur, het MAT, maar ook de vele medewerkers in hun diverse graden en hoedanigheden en mijn kabinetsmedewerkers. Maar ook de collegae uit de deputatie voor de open manier waarop de besprekingen voor de totstandkoming voor dit budget gevoerd werden.

Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Gouverneur, Collegae uit de raad en deputatie, Mijnheer de Griffier, zoals ik vroeger al zei is het aan de raad om aan te moedigen waar mogelijk en bij te sturen waar nodig. De deputatie zal met aandacht luisteren en daar waar het pas geeft lering trekken uit uw opmerkingen en suggesties.

Het budget 2008 is het tweede volwaardige budget van deze legislatuur. Met dit budget toont de deputatie aan dat een beleid met oog voor een sterke provinciale aanwezigheid op het werkveld gerealiseerd kan worden binnen een strikt budgettair kader.

De keuze om een gezonde financiële onderbouw van het beleid niet te realiseren via hogere inkomsten - lees belastingen -, maar wel via een strikte uitgavenbeheersing, heeft niet geleid tot minder provinciaal beleid of tot een afbouw van de provinciale dienstverlening.

Soms moet er eens tweemaal nagedacht worden over de relevantie van bepaalde uitgaven en het investeringsprogramma wordt over de volledige legislatuur gespreid. Maar ik meen dat eenieder kan instemmen met de bewering dat hierbij niet geraakt is aan de kernopdrachten van ons provinciaal beleid. Meer zelfs: de budgettaire inspanningen die geleverd werden, hebben een louterend effect en staan toe om te focussen op wat echt telt: duidelijke en evenwichtige keuzes maken voor de toekomst van Oost-Vlaanderen.

"We willen ruimte creëren om te ondernemen, maar ook sociale netten weven voor welvaart, gezondheid en welzijn in Oost-Vlaanderen, waar kennis, creativiteit en cultuur werken."

Inderdaad "Provincie Oost-Vlaanderen. Voor ieder van Ons", dat blijft onze leidraad.

Dank u.

Applaus

De heer voorzitter

Mijnheer de Eerste Gedeputeerde,

Bedankt voor uw uitgebreide toespraak, maar dat kan niet kort zijn. Dat zou niet goed zijn. U hebt de begroting zeer terdege en met de nodige documentatie toegelicht. Iets minder zou ook slechter zijn. Na deze toespraak, die zich toch onderscheidt van de fractieleiders, schors ik voor 10 minuten de zitting.

Schorsing van de zitting

Heropening van de zitting

De heer voorzitter

Dames en Heren Collega's,

Ik nodig de heer Veys uit om zijn toespraak te houden.

Mijnheer Veys, u hebt het woord. En we luisteren aandachtig of we keuvelen buiten. De bar is een gezellige plaats, maar hier is de politieke arena.

Mijnheer Veys, u hebt het woord.

DEBATTEN

TOESPRAAK NAMENS VLAAMS BELANG

De heer Veys

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
Ik dank de raad om nog zo talrijk aanwezig te zijn. Dat belooft in ieder geval.

Geachte Voorzitter, Mijnheer de Gouverneur, Leden van de Deputatie, Collega's, het is uitzonderlijk dat ik nog eens een toespraak op papier zet. Met name tijdens mijn beginjaren als raadslid tijdens de legislatuur 2000-2006 durfde ik mij daar af en toe nog tot laten verleiden.

De bespreking van het budget 2008 lijkt mij als fractieleider een goede gelegenheid om opnieuw één en ander op papier te zetten. Niet zozeer om de deputatie te behagen of de diensten ter wille te zijn, maar omdat de Oost-Vlaamse belastingbetaler minstens verdient dat er over de besteding van zijn geld ernstig wordt nagedacht en gediscussieerd.

En dat mag ook wel, Collega's, want de 1 400 000 Oost-Vlamingen zullen er in hun eentje voor zorgen dat in er 2008 zo een 116 000 000 EUR in het laatje van het provinciebestuur komt. Dat komt neer op een gemiddelde van 82 EUR per inwoner.

Collega's, vandaag wordt een begrotingsmarathon aangevat die in totaal zeven dagen zal duren en waarvoor niet minder dan 106 tussenkomsten zijn voorzien. Bijna een verdubbeling in vergelijking met de 67 tussenkomsten die bij de bespreking van het 'echte' budget voor 2007 in maart 2007 waren voorzien. Wellicht wilden de meerderheidspartijen niet nog eens smadelijk vernederd worden nadat toen gebleken was dat de oppositiepartijen, Vlaams Belang en Groen!, die slechts eenderde van de raad uitmaken, meer dan de helft van de tussenkomsten voor hun rekening namen. Er was zelfs een raadslid dat zomaar eventjes 21 tussenkomsten had ingediend. Stel u voor.

Vandaag zijn de tussenkomsten per partij mooi evenredig verdeeld en toont de Open VLD-fractie zich als de meest ijverige leerling.

Ik hoop alvast dat deze plotse ijver de komende maanden niet als een soufflé in elkaar zakt nadat de leden van de meerheid hun voeten onder de tafel geschoven hebben voor het afsluitende banket.

Uit een analyse van dit jaar van de Vereniging van Vlaamse Provincies blijkt dat, in vergelijking met de andere provincies, Oost-Vlaanderen met haar begroting in 2007 het hoogste bedrag via de algemene provinciebelasting binnenrijft: 32 700 00 EUR.

In 2008 zullen de algemene ontvangsten uit belastingen in vergelijking met 2002 zelfs stijgen met 23% of zo een 22 000 000 EUR.

En waar gaat dat geld allemaal naartoe, vraagt de Oost-Vlaming zich af?

Onder meer naar de afbetaling van de lopende leningen die staan voor nog meer uitgaven:

32 000 000 EUR. Of beter gezegd: elke Oost-Vlaming betaalt in 2008 gemiddeld 23 EUR af voor de uitstaande leningen van de provincie. De uitstaande schuld is in totaal 186 000 000 EUR of, zoals gedeputeerde Vercamer zei, 132 per inwoner.

Bij de meerjarenplanning heb ik alvast een aantal opmerkingen:

- in de prognose voor de ontvangsten voorziet de provincie een stijging in 2008 van 5% en daarna voor de jaren 2009, 2010 en 2011 slechts 3%. Waarop is die prognose gebaseerd en van waar komt dit verschil eigenlijk? Hoopt de provincie niet stilletjes dat ook de komende jaren de ontvangsten met 5% en niet met 3% zullen stijgen?
- in de meerjarenplanning wordt het resultaat vorig dienstjaar aflopend geraamd. 18 000 000 EUR in 2009, 9 700 000 EUR in 2010 en slechts 1 600 000 EUR in 2011. In hoeverre is dit realistisch, als men weet dat het resultaat van het eigen dienstjaar de komende jaren ongeveer constant op 7 000 000 EUR zal blijven?

De beleidsnota zelf van de deputatie moet conform het provinciedecreet en met de nodige stimulans van het Rekenhof op termijn evolueren naar een doelstellingnota. De beleidsdiensten maakten alvast een beperkte maar toch gewaardeerde oefening: per sector gaven zij drie strategische doelstellingen aan, elke strategische doelstelling werd verder uitgewerkt in kwantitatieve en kwalitatieve korte termijn doelstellingen en actieplannen.

Toch enkele bedenkingen.

Zo kwamen bijvoorbeeld niet alle sectoren aan bod; ik denk bijvoorbeeld aan toerisme, sport, en ruimtelijke ordening, maar ook personeel en communicatie. Ook de doelstellingen zelf zijn soms lukraak gekozen en brengen meer verwarring dan duidelijkheid.

Collega's, ik vraag mij soms af of het provinciebestuur lessen uit het verleden trekt, bijvoorbeeld een les in nederigheid en bescheidenheid.

De cijfers die we voorgeschoteld kregen waren ontuchtend. Terwijl tijdens de vorige legislatuur ons nog de hemel op aarde werd beloofd, dreigde de hemel op ons hoofd te vallen. De provincie bleek namelijk af te stevenen op een financieel bankroet.

Gelukkig zijn we geen Noormannen of Vikingen en viel de hemel niet op ons hoofd, maar daarom was de feestvreugde er de voorbije jaren niet minder om. Tal van nieuwe initiatieven en diensten werden tijdens de voorbije legislatuur opgericht of uitgebreid en elke gedeputeerde had wel een nieuw idee of een nieuwe vondst die ervoor zou zorgen dat de gedeputeerde in kwestie voor eeuwig in het provinciale marmer zou prijken.

Nochtans bleek bij de installatie van de nieuwe deputatie al gauw dat er een gat in de schatkist zat en dat het niet zo evident zou zijn dit gat opnieuw te vullen. 'Zaaien naar de zak' was duidelijk geen provinciaal devies en daarom koos de nieuwe deputatie voor de vlucht vooruit. Alle hens werden aan dek geroepen en al gauw kreeg men zijn prooi in het zicht: de Oost-Vlaamse belastingbetaler en de Oost-Vlaamse bedrijven!

Want, wat had men vastgesteld?

Sinds 2001, de laatste keer dat de deputatie met de bedelzak door Oost-Vlaanderen trok, waren die ongemoeid gelaten en zoveel generositeit staat nu eenmaal niet op de provinciale spijskaart.

Een stijging in 2007 van 24,79 EUR naar 28 EUR voor de Oost-Vlaming en een stijging van 104,12 EUR naar 106 EUR voor bedrijven was dan ook de meest creatieve oplossing die uit de provinciale hoed verscheen. Alle fiscale maatregelen samen moesten er voor zorgen dat in 2007 zo een bescheiden 113 000 000 EUR uit de spaarpot van de Oost-Vlaamse belastingbetaler zou verdwijnen in de grote toverzak van de deputatie.

Deze gelden maakten niet minder dan 53% uit van het totaal aan inkomsten dat de provincie voor 2007 voorzag.

Ook in 2008 zullen de belastingen in Oost-Vlaanderen blijven stijgen. Indexeren noemt men dat, maar een stijging is een stijging.

Wie dacht dat de zogenaamde budgettaire orthodoxie in 2007 – de term is hier vandaag al een paar keren gevallen - ervoor gezorgd heeft dat de Oost-Vlaamse belastingbetaler dit in 2008 al zal voelen, heeft het verkeerd voor. Opnieuw wordt er een indexaanpassing voorzien en opnieuw stijgt daardoor de provinciebelasting voor personen naar 28,40 EUR en voor bedrijven naar 107,60 EUR.

Maar of het in 2008 bij die ene indexaanpassing zal blijven, is zelfs nog de vraag.

Dit moet resulteren in een stijging op één jaar tijd van de inkomsten uit belastingen met 3%, of zo een 4 000 000 EUR extra in de provinciale kas.

Hebben de Oost-Vlamingen in 2007 daarom allemaal en solidair, inclusief het provinciepersoneel, de broeksriem aangetrokken?

In deze tijden van financieel-economische beproeving zou men toch wel een ander signaal mogen verwachten van de overheid.

Waarom geen vrijstelling van de provinciale bedrijfsbelasting voor startende bedrijven gedurende drie jaar? Een standpunt dat bijvoorbeeld ook door Open VLD in de West-Vlaamse provincieraad werd bepleit.

Waarom geen vrijstelling van de provinciale bedrijfsbelasting voor verlieslatende of door werken verhinderde bedrijven? Op basis bijvoorbeeld van het hinderattest, dat door de gemeenten wordt afgeleverd, zou de provincie kortingen kunnen geven aan bedrijven die door openbare werken omzetverlies leiden. Een standpunt dat bijvoorbeeld ook door de Unie van Zelfstandige Ondernemers wordt bepleit.

Collega's, de provincie is meer dan ooit toe aan een noodzakelijke herbronning. De provincie gedraagt zich namelijk te vaak als een onhebbelijke en bemoeizuchtige schoonmoeder die overal haar zeg wil hebben, op alle slakken zout legt en maar al te graag het vermanende vingertje opsteekt.

DEBATTEN

Maar de provincie speelt ook even graag een Sinterklaas met profileringsdrang: voor elk kindje een geschenkje, hoe weinig er ook in de zak zit, als de kinderen de Sint maar graag zien, met de boodschap 'hou van mij'.

Ik wil hier dan ook een sterk pleidooi houden voor een bescheiden en sober provinciebestuur en dus voor een gesloten taakstelling.

En ik bevind mij in goed gezelschap. Namelijk de Vlaamse minister-president Kris Peeters, toch een onverdachte bron, stelde recent in Het Belang van Limburg het volgende: "Vandaag is onze staat inefficiënt georganiseerd. Nochtans kan het eenvoudig beter: maak van de provincies en de federale overheid de twee gesloten bestuursniveaus, de gemeenten en gewesten worden de open bestuursniveaus, de niveaus dus waar het zwaartepunt van de besluitvorming ligt en die alle bevoegdheden hebben die niet specifiek aan de provincies en federale staat zijn toegewezen." Collega's, zoveel wijsheid in één citaat, dat moet een CD&V-er zijn.

Op 1 december 2007 zal de nieuwe provincieraad reeds één jaar aan de slag zijn en daarom blikte ik al eens terug op het algemene beleidsprogramma 2007-2012: 'Provincie Oost-Vlaanderen: Voor ieder van ons'.

Een toverwoord dat me toen opviel en de laatste jaren op de verschillende politieke niveaus haar ingang heeft gevonden is 'publiekprivate samenwerking'. In het algemene beleidsprogramma werd hiervoor verwezen naar bijvoorbeeld nachtwachtdiensten en de verkoop van patrimonium. Men wil zelfs via de Economische Raad voor Oost-Vlaanderen een overleg installeren met instellingen, bedrijven en besturen in het kader van die publiekprivate samenwerking en operationele allianties afsluiten. Behalve de onderwijsdossiers van twee provinciale scholen werd over publiekprivate financiering in de raad de voorbije maanden nog niet veel van gehoord.

En nu het toch hebben over provinciale gebouwen: de verhuis van de federale diensten naar de Kalandeborg en de daaropvolgende verhuis van de Vlaamse diensten naar de Gouvernementstraat lijkt maar niet te vlotten.

Intussen dringt zich ook een rationalisatie op van de bestaande gebouwen. Verschillende kantoren en de indeling ervan in het Provinciaal Administratief Centrum voldoen bovendien niet meer aan de personeelstructuur en de werking van de provincie zelf.

Welke gebouwen en gronden komen in 2008 op de markt? Of blijft de provincie liever een immobiëlenmaatschappij?

Hoe zit het trouwens met de reeds lang beloofde visie rond externe organisaties die in provinciale gebouwen gehuisvest zijn? Of gaat men ook daar de hete aardappel doorschuiven tot de vervaldatum, die het decreet toelaat, overschreden wordt?

Binnen het budget 2007 was onder de artikelen voor mobiliteit een krediet van 150 000 EUR voorzien voor het uitvoeren van studies. In de toelichting stond als mogelijkheid het opmaken van een provinciaal mobiliteitsplan.

Decretaal heeft het provinciebestuur echter geen bevoegdheden op het vlak van mobiliteit, zodat de opmaak van een dergelijk mobiliteitsplan geen wettelijke basis heeft. Ook de ander provincies hebben geen eigen mobiliteitsplan. Het kan bovendien nooit de bedoeling zijn een grondgebieddekkend mobiliteitsplan op te maken, maar eerder gebiedsgericht te werken.

In het verleden zijn op dit budget wel onder andere streefbeeldstudies voor provinciewegen en de studie 'missing links' vastgelegd. Het krediet werd dan ook via een budgetwijziging in 2007 gebruikt voor het rooien van aangetaste kastanjebomen. Een zeer nuttige besteding.

In het budget 2008 is evenwel opnieuw een bedrag voorzien voor het opmaken van een mobiliteitsplan Oost-Vlaanderen naast onder andere een verdere verfijning van de missing links en fietsbeleid, deze keer voor 100 000 EUR.

Waarom blijft men de piste van een eigen mobiliteitsplan bewandelen?

Wat de overdrachten in de cultuursector aan externe organisaties betreft, wordt gelukkig eindelijk komaf gemaakt met een aantal scheefgegroeide situaties.

Blijkbaar is de wispelturige subsidiehand vanuit Oudenaarde vervangen door een strakke hand uit Dendermonde. De vraag stelt zich evenwel of door die nog steeds welig tierende versnippering aan subsidies met elk jaar een procentje meer of minder hier en daar er echt sprake is van een provinciaal subsidiebeleid met visie.

Het is leuk om als een Sinterklaas te mogen uitdelen, maar als men ooit het speelgoed moet afnemen, wie gaat dan voor Zwarte Piet spelen? En geloven die mensen wel nog in de provincie als de goede Sint?

Ook hier een pleidooi voor een bescheiden provincie.

De bedde van de culturele ambassadeurs in 2007 werd eindelijk verhoord: van 202 000 EUR naar 210 000 EUR, maar nog altijd onder de 240 507 EUR van 2006. Ook de Handelsbeurs komt eindelijk in beeld met een voorzichtige 35 000 EUR.

Goed nieuws, maar is onze provincie ook niet dringend toe aan de herwerking van de uit 2001 daterende en reeds in 2006 afgelopen overeenkomst met de culturele ambassadeurs?

Hoever staat het trouwens met het dossier van de mogelijke verhuis van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde?

In 2004 werd nog moord en brand geschreeuwd, stemde de provincieraad een motie en het Vlaamse parlement een resolutie. Hierbij zou de provincie met de stad Gent overleg plegen over een mogelijke huisvesting van de academie. We zijn drie jaar verder en de academie heeft haar kantoren nog steeds in het 'Huis van Oombergen'. Maar hoe honkvast zitten ze daar? Welke rol heeft de provincie de voorbije jaren daarin gespeeld en wenst ze in de toekomst nog te spelen?

Opvallend was ook dat naar aanleiding van het geplande werkbezoek van de deputatie onder leiding van de gouverneur op 21 september 2007 aan de gemeente Moerbeke, naar aanleiding van het geplande gesprek met het college van burgemeester en schepenen, het punt over de bestemming van de site 'Anton Van Wilderode' in extremis door de deputatie van de agenda van dit gesprek werd geschrapt. Vanwaar die plotse schrapping? Heeft de deputatie dan geen visie?

De verloedering van het Oost-Vlaamse patrimonium gaat intussen gestaag verder.

Het Caermersklooster te Gent bijvoorbeeld zal eindelijk in 2008 voor een stukje worden aangepakt, maar het stond de voorbije jaren zienderogen te verloederen. Men liet rustig betijen, met catastrofale gevolgen. Brussel heeft weer wat geld gelost om een gedeelte van een gedeelte te restaureren, maar het einde van de tunnel is nog lang niet in zicht, laat staan dat er in Brussel al een nieuw aanvraagdossier op tafel ligt. Daarenboven zullen extra middelen moeten gebruikt worden voor de herontdekte huiszwam. Zoveel politieke onkunde in één dossier, men moet maar durven.

Ook de subsidies voor het herstellen van niet-beschermde kerken en pastorijen blijven ondermaats. Terwijl er in 2006 nog een budget was van 275 151 EUR, bleef in 2007, ondanks principiële beloften, de teller op nul staan en is in 2008 slechts een schamele 100 000 EUR voorzien.

Voor de erediensten en vrijzinnigencentra is in 2008 geen bedrag ingeschreven voor het bijpassen van de begroting van erkende Oost-Vlaamse moskeefabrieken.

Nochtans is voorzien dat de provincie, na haar flater met het positieve advies omtrent de erkenning van de islamitische gemeenschap 'Yavuz Sultan Selim' uit Gent, 9 000 EUR in 2007 en in 2008 en 2009 telkens 8 500 EUR in hun begroting dient bij te passen.

Speculeert het provinciebestuur dat deze moskeefabriek even lichtzinnig omspringt met haar subsidiedossier als de provincieraad met haar adviesdossier?

Collega's, nog veel te vaak laat de provincie zich ook op vlak van welzijn en gezondheid kennen als iemand die op alle paarden wedt.

Moet de provincie sociaal zijn?

Absoluut! Maar wel door een doordacht sociaal beleid en met een onderbouwde visie.

Nog te vaak is het welzijnsbeleid een subsidiekoe die verdrinkt in haar eigen reglementen en daarnaast nog ontelbaar veel achterpoortjes voorziet voor rechtstreekse subsidiëring. Een rationalisering kan bijvoorbeeld door een doortrekkersterrein voor woonwagengedwongen, dat al jaren een flop is, niet zomaar nog te ondersteunen of bijvoorbeeld bij een overbevraagde tolken- en vertaaldienst de gebruikers de financiële kant van de zaak duidelijk te maken.

De roep naar rationalisering betekent niet dat de provincie zich niet meer engageert bij een ramp of bij een acuut probleem. De provincie moet haar verantwoordelijkheid blijven opnemen. Zo is de provincie bijvoorbeeld sinds 1998 verantwoordelijk via een 'Centrale Wachtlijst' voor de registratie van de zorgaanvragen van personen met een handicap in Oost-Vlaanderen. Daarbij bleek dat in Oost-Vlaanderen het aantal personen op de wachtlijst steeg van 1 094 in 2004, naar 2 431 in 2005 tot 2 612 in 2006. Anno 2007 staan er in heel Vlaanderen 8 000 mensen met een dringende zorgvraag op een wachtlijst.

Over aan acuut probleem gesproken.

DEBATTEN

Wat betreft de subsidie ouder-opvoeder was er in 2006 nog een budget van 18 000 EUR voorzien. In 2007 voorzagen men in eerste instantie 0 EUR. Bij begrotingswijziging werd het dan gelukkig nog 16 000 EUR. Maar opnieuw voorziet men 0 EUR.

Als wij kijken naar de noden die onze samenleving kennen, gaan wij dan opnieuw in de komende maanden een budgetwijziging moeten stemmen die opnieuw een budget voorziet? Alvast hiervoor een pleidooi.

Wie er de voorbije jaren ook duidelijk in de woestijn riep, was het jeugdwerk.

Wanneer wordt er eens werk gemaakt van een financiering op maat? De gecumuleerde onderfinanciering is chronisch en vooral ontoelaatbaar.

Zeker op het vlak van de noord-zuidsamenwerking moeten er prioriteiten gesteld worden.

Is het zinvol om als provincie op één jaar tijd een waaier aan projecten te ondersteunen zoals: een miniconfectieatelier in Brazilië, een volkstuincomplex in de Filipijnen, vrouwelijke micro-ondernemers in Tanzania, een armoedeproject in Senegal, een weeshuis in India, een boerengemeenschap in Ecuador, studiebeurzen in Yemen, een refter in Boliviaë, stagekosten in Oeganda, opleidingen in Tanzania, een blindenafdeling in Burkina Faso, een museum in Rwanda, een opleiding in Guatemala, een muziekproject in Burundi, een preventieproject in Kenia, een verzorgingsproject in Egypte, een bouwproject in Guatemala, een scholenproject in Congo, de garnalenproductie in Vietnam, een bouwproject in Rwanda en op de koop toe een 'Terug naar school toe'-project in Zuid-Afrika van het Vlaams Instituut voor Zuidelijk Afrika met als directeur een fractievoorzitter van Open VLD?

Op zich wellicht allemaal waardevolle projecten, begrijp mij niet verkeerd, Collega's. Maar houden we, als kleine en bescheiden provincie Oost-Vlaanderen, ons niet beter aan enkele specifieke regio's met een aantal weloverwogen prioriteiten?

En dan heb ik nog geen onvertogen woord gezegd over Roemenië.

Het is alvast hoopvol dat de bezorgdheid omtrent de mogelijke politieke uitwerking van deze projecten in het Zuiden wordt gedeeld.

De internationale betrekkingen met regimes die het niet zo nauw nemen met de mensenrechten blijft een pijnpunt.

Of het nu in een fabriek is voor Chinese kinderbedjes, bij een ontmoeting met een vertegenwoordiger namens de ambassade in het provinciehuis, zoals we vandaag nog hebben kunnen vaststellen inzake de Eco Cluster, of aan tafel bij een garnalenproducent in Vietnam, het provinciebestuur heeft de taak om te waken over het huldigen van democratische principes en de taak om, waar nodig, dit geregeld in haar contacten met de buitenlandse overheden ter sprake te brengen.

Het kan niet langer dat op het vlak van mensenrechten geen ernstige vorderingen worden geboekt. Nu steekt de deputatie zich al té vrijblijvend weg achter een façade van economische belangen. Zolang het provinciebestuur schromelijk tekortschiet zal het Vlaams Belang als een vervelende luis in de pels de deputatie op haar verplichtingen wijzen.

Het strikte beleid inzake personeel was noodzakelijk voor het financiële evenwicht, maar men moet er over waken dat de balans niet doorslaat in de andere richting. Waardevolle projecten en unieke expertise, die misschien een extra engagement van de provincie vragen, mogen niet verloren gaan.

Een bijgestelde visie inzake personeel en projecten dringt zich op.

Een visie die duidelijk niet spontaan werd bijgesteld was het surfgedrag van sommige personeelsleden. Pas nadat in de provincieraad op pijnlijke wijze het oogluikend toegestane surfgedrag en dito surfverslaving in beeld kwam, duurde het maanden voor er daadwerkelijke maatregelen werden genomen.

Dat vanuit het managementteam kritische vragen worden gesteld over de wijze waarop provincieraadsleden deontologisch omgaan met personeelsdossiers tart alle verbeelding. Men zocht een splinter maar negeerde de eigen balk.

Op het vlak van onderwijs zet het degelijke en succesvolle, maar prijzige onderwijs, haar dynamiek verder. Spijtig dat inzake de subsidies aan oud-leerlingenbonden versus subsidies aan leerlingen met een zwakke sociale achtergrond de kloof blijft bestaan.

Voor toerisme beperk ik mij tot de vraag of de middelen zullen volstaan om de kritiek die vanuit de vzw Toerisme Oost-Vlaanderen dit jaar werd geuit op te vangen.

Voor sport is het een mooie ambitie om u te profileren als dé sportprovincie bij uitstek, maar wil niet iedere gedeputeerde voor Sport dat? En wie zal daarin slagen?

Een belangrijk onderdeel in de contacten van de provincie met de burger valt onder de noemer communicatie.

Het is wellicht de natte droom van elke gedeputeerde dat elke Oost-Vlaming zijn naam en liefst ook zijn gezicht kent, maar dit is wellicht niet realistisch en laat staan wenselijk.

Al te vaak verwacht de deputatie communicatie over de provincie met communicatie over zichzelf. Ook hier geldt een les in bescheidenheid. Ik verwijs hiervoor naar de resultaten van het onderzoek naar de 'kennis en het imago van de provincie' en het geplande 'regiomarketing- en communicatieplan'.

Gelukkig zijn er ook hier enkele lichtpuntjes, wellicht dankzij de stimulansen die vanuit de oppositie werden gegeven.

Zo wordt afgezien van een nieuwjaarskaart die de deputatie op foto te veel in de kijker stelt. Men opteert voor luchtfoto's van Oost-Vlaanderen - we zullen dus met een loep moeten kijken of we de gedeputeerde zien zwaaien vanuit zijn tuin - en werd de rubriek 'Echo' in het provinciaal tijdschrift 'Informeel' hervormd zodat de klassieke actiefoto van de gedeputeerde, genre 'Heb je mij gezien?', voorgoed verdwijnt – en ik citeer letterlijk uit de nota aan de deputatie – 'wegens te veel kritiek'.

Ook op vlak van het versturen van persberichten werd enige toegift gedaan, ook al blijft het primaat van de pers gelden. Raadsleden krijgen een persmededeling de dag zelf, maar na 18 uur. Begrijpe wie kan. De collega's die verwonderd zijn dat er hier vandaag geen pers aanwezig is: de deputatie achtte het, zoals ze het in het verleden al gedaan heeft, nodig om deze ochtend een persconferentie te geven. Ik denk dat het deze ochtend de laatste keer was dat we in de komende weken de pers zullen gezien hebben.

Een verdere verfijning van de overeenkomsten met TV Oost en AVS dringt zich op.

Ook op dat vlak moet men voor zijn 'Opinie' de mosterd misschien eens gaan halen in West-Vlaanderen.

Een spijtige afsluiter tot slot van 2006 is het jaarverslag.

Het jaarboek 2006 boet niet enkel verschillende pagina's in, maar met het cijferboek 2006 – en ik heb het speciaal meegebracht - keert men gewoon 15 jaar terug in de tijd. Men brengt de provincie op de meeste saaie wijze, zonder enige vorm van opmaak en creativiteit, een waslijst aan onleesbare cijfers.

Misschien is het ook wel de bedoeling dat het niet gelezen wordt.

Het is duidelijk een gemiste kans en misschien daarom dat ook op de provinciale website nog steeds het jaarboek 2005 wordt aangeboden.

Het contact vanuit de raad met de administratie of met de deputatie verloopt veelal via de Griffie. Een actieve raad wordt ook in de administratie gevoeld. Toch staat deze Griffie, naast de andere performante diensten van de provincie, steeds garant voor een snelle, kwaliteitsvolle en correcte dienstverlening, met de deputatie als grote behoeder.

In mijn contacten met de provincieraden in de andere provincies stel ik bovendien vast dat de Oost-Vlaamse fracties zeker geen redenen tot klagen hebben. Het kan veel slechter. Een woord van waardering voor de diensten van de provincie én zelfs voor de deputatie is hier zeker op zijn plaats.

De beloofde ter beschikking stelling van de notulen van de deputatie via het extranet, een jarenlange vraag, die in 2008 hopelijk zal gerealiseerd worden zal zeker soelaas brengen bij de provinciale diensten. Ook op het vlak van informatisering mogen de provincieraadsleden zich gelukkig prijzen.

Dat dit ook budgettair een positief effect heeft, is mooi meegenomen.

Wanneer evenwel in september 2007 de deputatie zelfs beslist om de raadsleden om ergonomische redenen te voorzien van een extern toetsenbord, moet dan ook zeker niet gewacht worden tot vandaag om dit te communiceren aan de raadsleden. Dit had de fractie de aankoop van enkele toetsenborden kunnen besparen.

Toch ook even stil staan bij de bespreking van het budget 2008 in de verschillende commissies. Sommige gedeputeerden hadden deze keer wel hun huiswerk gemaakt en brachten een goede toelichting over hun beleidsdomeinen. Voor anderen was het wachten op hun voorstelling op de persconferentie.

Talrijke raadsleden stelden interessante vragen, maakten nuttige opmerkingen en konden rekenen op een bereidwillige administratie.

DEBATTEN

Spijtig is evenwel dat de agenda's van die commissies zo propvol zaten met andere agendapunten, waardoor verschillende commissievoorzitters als het ware met een karwats de leden moesten opjagen hun vragenronde te beëindigen.

Een woord van dank en felicitaties aan de diensten om alles in goede banen te leiden, aan de administratie voor de degelijke werkstukken, aan de deputatie voor haar medewerking en bereidwilligheid, aan mijn fractiegenoten voor hun medewerking en inbreng en aan de andere collega's voor hun luisterbereidheid is hier zeker op zijn plaats.

Collega's, na de budgettaire fratsen met zeer pijnlijke gevolgen tijdens de vorige legislatuur stelt ook het Vlaams Belang een koerswending vast. Niet alleen in daden, maar zelfs in de hoofden. De ivoren toren van de deputatie is toch al een stukje in verval en een sprankeltje licht schijnt neer in het halfroond. Misschien niet scherp genoeg, misschien onvoldoende in de juiste richting en duidelijk met de verkeerde prioriteiten. Maar goed, de koerswijziging is er.

Het is alvast spijtig dat van de budgettaire ruimte die er in 2008 komt de Oost-Vlaming op fiscaal vlak niets zal merken. Met een zuiniger beleid en met beter gekozen prioriteiten zou die marge wellicht nog groter geweest zijn.

Vanuit de oppositie zal het Vlaams Belang de deputatie, met in haar zog de meerderheidspartijen, op de hielen zitten. Bij elke misstap zullen wij met de vinger wijzen, bij elke poging tot verbeteren zullen we stimuleren en als het goed is, mag dat ook gezegd worden.

Elk zijn rol. De Oost-Vlaming verdient dit, maar aan een correcte fiscale druk.
Dank u.

Applaus Vlaams Belang

De heer voorzitter

We luisteren nu naar de heer Fiers.
Mijnheer Fiers, u hebt het woord.

TOESPRAAK NAMENS GROEN!

De heer Fiers

Geachte Heer Voorzitter, Geachte Heer Gouverneur, Mevrouw en Heren gedeputeerden, Beste Collega's, Mijnheer de Griffier,
De Groen!-fractie heeft het budget van 2008 zorgvuldig onderzocht, gewikt en gewogen, en opnieuw te licht bevonden.

De nieuwe legislatuur ging uit de startblokken schieten, maar ze zit nog altijd in de startblokken. Het is wellicht gezellig toeven in die startblokken, met een streekbiertje hier en een streekhapje daar – daarvoor zijn we natuurlijk de provincie – maar, Geachte Leden van de Deputatie, Geachte Leden van de Meerderheid, daar is het nu niet de tijd voor.

Op 12 oktober werd de Nobelprijs voor de Vrede, toch de meest prestigieuze van alle, uitgereikt aan Al Gore en het International Panel on Climate Change. Het Comité gaf daarmee erkenning aan de moeite die zij hadden gedaan om het acute karakter van de klimaatproblematiek onder de aandacht te brengen van het publiek. Politici van alle gezindheden moeten nu de moed hebben om een maatschappelijke omslag te realiseren, vooral in de Westerse wereld. Iedereen draag daar zijn verantwoordelijkheid, op elk niveau. Ook wij.

Groen! heeft daar al op gewezen sinds ze bestaan. Het is zelfs voor een stuk onze bestaansreden. We hebben dat ook gedaan tijdens een vorige beleidstussenkomst over het budget. Zoveel inspanningen zijn denkbaar op het vlak van milieu, energie, mobiliteit, stedenbouw, ruimtelijke ordening, enz.

En wat doet de deputatie?
Ze bestudeert. Ze onderzoekt. Ze bekijkt.

We zijn al één jaar bezig, Dames en Heren, en we moeten nog beginnen met onderzoeken. Op een paar details na, wat een magere oogst.

Beste Collega's, op dinsdag 21 november werd de omvang duidelijk van de vloedgolf die in Bangladesh. 3 000 000 mensen heeft getroffen. De meeste wetenschappers zijn het er over eens dat dergelijke uitzonderlijke weerfenomenen, die elkaar steeds sneller opvolgen, het resultaat zijn van het menselijk handelen en de weerslag ervan op ons klimaat. Het zullen vooral de kustgebieden zijn die de weerslag ondervinden van de temperatuurstijging en aangezien zij over minder middelen beschikken, zullen vooral de ontwikkelingslanden er de dupe van zijn.

Wij kunnen helpen om hierop te anticiperen, om voorbereidselen te treffen zodat de schade enigszins kan worden ingeperkt.

Ontwikkelingssamenwerking is daartoe een sleutelbegrip. We blijven echter veel meer geld steken in buitenlandse betrekkingen met landen die zelf al de middelen hebben om zich te beredderen, in projecten waarvan een return hoogst onzeker is, zoals de door ons reeds eerder bekritiseerde projecten in China. Dames en Heren, ook daar heeft de provincie een taak. Wij zouden mee de klimaatomslag moeten helpen realiseren, meer en anders gelden besteden in het buitenland.

Vorige vrijdag stelde het IPCC zijn prognoses voor over de klimaatsverandering. Een temperatuurstijging is onafwendbaar. Om erger te voorkomen moet men nu ingrijpen.

De provincie zou hierin een voortrekkersrol kunnen spelen.

In het milieubeleid zijn er al vele instrumenten voorhanden, alleen is ons milieubeleid als provincie zo braaf, zo terughoudend.

Het energiebeleid is voor het eerst een afzonderlijke bevoegdheid –wat positief is - met afzonderlijke budgetten. Hoge verwachtingen hadden wij, Dames en Heren, zeer hoge verwachtingen. Windmolens, zonnecellen, waterenergie, passiefhuizen, dat ging er aan een zeer snel tempo komen.

En als we het resultaat zien na één jaar, wat moeten we dan concluderen?

Is that it? De olifant heeft een muis gebaard. Elke vergelijking met bestaande gedeputeerden is volledig voor uw verantwoordelijkheid.

Nog pregnanter is de visie op ruimtelijke ordening en mobiliteit.

De meerderheid schrijft zich in in de door de Vlaamse regering gepropageerde slogan 'Vlaanderen als logistieke draaischijf in Europa'.

Op verschillende niveaus hebben groene partijen al geageerd.

Weet men wel wat daar de gevolgen daarvan zullen zijn?

Ik doe nu een voorspelling dat als dit gerealiseerd wordt, wij nooit meer aan onze Kyoto-doelstellingen zullen kunnen tegemoet komen. Er zal een nooit gezien verkeersinfarct ontstaan en ten gevolge daarvan zal de algemene barometer van welzijn en gezondheid in Oost-Vlaanderen onder het vriespunt zakken.

Dames en Heren, Oost-Vlaanderen ligt in het knooppunt van heel dit verhaal. De E17, de E40, alle secundaire wegen en ook waterwegen die daaraan gekoppeld zijn.

In maart van dit jaar hadden we ook al kritiek. Laat ons even kijken hoe dit inmiddels is verwerkt.

Wat betreft homogeen bestuur.

'Integraal beleid' was toen een modewoord. Men kan kiezen tussen de twee.

Homogene bevoegdheidspakketten moesten leiden tot een homogeen bestuur. Wij stellen ons daar nog steeds heel veel vragen bij.

Hoe kan men spreken van homogeniteit of integraal beleid als, om maar een voorbeeld te nemen, twee erg verwante bevoegdheden zoals stedenbouw en ruimtelijke ordening onder twee verschillende gedeputeerden ressorteren?

Of een stokpaardje van ons: energie. Rare situaties. Stel u voor - toch één van de belangrijke prioriteiten hier in Vlaanderen – dat u iets wil doen rond windenergie. Dan moet u gaan aankloppen bij liefst vier gedeputeerden: één voor energie, één voor leefmilieu, één voor ruimtelijke ordening en één voor stedenbouw.

DEBATTEN

Dat is niet homogeen. Dat bemoeilijkt de besluitvorming en zorgt voor vertraging. Dat is jammer.

Het mooiste voorbeeld blijft altijd het domein Puyenbroeck.

Een gedeputeerde voor het domein, één voor de golf, één voor het museum en ik vergeet er wellicht nog een paar. Heel erg homogeen allemaal. Wie het overzicht wil bewaren in dat soort van thematische aangelegenheden zou eigenlijk alle beleidscommissies moeten bijwonen.

Wij gaan daar in de deeltussenkomsten ook nog uitvoerig op terugkomen.

Nog zo een modewoord is duurzaamheid, te pas en te onpas gebruikt.

Laat ons er maar vanuit gaan dat ook de provincie zich eindelijk inschrijft in de principes van onder andere agenda 21 en alles wat daarmee verwant is. Helaas, vooralsnog hebben wij de indruk dat daar nog steeds niet zoveel inhoudelijke en budgettaire armslag aan wordt gegeven. Er is een begin, een druppeltje.

Wanneer zullen de gedeputeerden zich bijvoorbeeld milieuvriendelijk gaan verplaatsen? Waarom bespaart men in de sector kansarmoede? Waarom vanaf nu geen principiële stappen op het vlak van passiefhuizentechnologie in het eigen patrimonium en ook in het patrimonium van anderen? Waarom zijn wij zo bescheiden op het vlak van ontwikkelingssamenwerking?

Het principe is hier ook geprangd tussen andere uitgangspunten, zoals lage fiscale druk, impact op economisch leven en administratieve vereenvoudiging.

Mijn fractie heeft de indruk dat deze uitgangspunten niet noodzakelijk allemaal in dezelfde richting gaan. Integendeel, dat ze soms contradictorisch zijn.

We hadden het al gevreesd, we hadden het eigenlijk ook aangekondigd. Vlaanderen een duurzaam logistiek centrum in Europa? Hoe contradictorisch kan dat zijn?

Mijnheer de Voorzitter, Beste Collega's, is er nog ruimte voor een nieuw beleid?

Een jaar na de start is er nog niet zoveel nieuws. Heel duidelijk neemt men de optie om te consolideren. Zo consolideert men ook veel dingen die niet zo formidabel bleek te zijn in het verleden en ook onvoldoende bleken te zijn.

Hoe rijmt men ruimte voor een nieuw beleid met een bezuinigingsoperatie? Een bezuinigingsoperatie die in provinciale context toch zijn voorgaande niet heeft gekend, waaronder die merkwaardige aanwervingsstop voor het personeel. Niet iedereen kan men zo maar omscholen om aan nieuwe behoeften te voldoen. Wij menen dat de selectieve personeelsstop minder stop zou moeten zijn en minder selectief. We moeten gewoon uitgaan van de noodzakelijke bezetting voor de prioriteiten die we wensen te realiseren. Ik heb al eerder in mijn betoog gezegd dat het nu niet het ogenblik is om stil te staan. Integendeel.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, ik heb nog een opmerking over het thema diversiteit.

We willen het. Maar als we het willen, moeten we er echt werk van maken. En als we het niet willen, moeten we ook zeggen dat we het niet willen.

We hebben wat beloften, we hebben wat plannen. De deelname van kansengroepen aan de bestaffing van de provincie blijft nog altijd steken op een bedroevende 1,5% en we zaten daar al met een bijzonder laag streefcijfer van 2,5%.

We zullen ook hier bij gelegenheid de deputatie daarover verder ondervragen.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, sta mij toe nog eventjes uit te weiden over het financieel beleid.

De deputatie kleeft in het budget 2008 de principes van restrictieve budgettaire orthodoxie aan. De eerste gedeputeerde meent dat dit gaat aanzetten tot nadenken. We juichen dat toe, maar we vragen ons af of men dat dan voordien niet gedaan heeft, nadenken.

Het doet ons in alle geval plezier dat er nu iets meer op de kleintjes wordt gelet. Dat is zinvol. Onze complimenten daarvoor, trouwens.

De wijze waarop is al heel wat minder, maar daarover tijdens latere tussenkomsten meer.

Het blijft toch merkwaardig dat dezelfde coalitiepartners een dergelijke ommezwaai hebben gemaakt. Of is het nog steeds 'reculer pour mieux sauter'? We stappen nu nog eventjes op de rem om in de laatste jaren van de legislatuur, als de verkiezingen eraan komen, toch de uitgaven aanzienlijk te kunnen opdrijven.

We zullen zien wat er de komende jaren in de vitrine ligt.

Niettemin, Collega's, denk ik dat het moment is aangebroken om een grotere inspanning te doen in het bredere kader dat ik in mijn inleiding heb geschetst.

Nù is het het ogenblik om een belangrijke inspanning te doen in de klimaatproblematiek. En als dat ons noopt om onze toevlucht te nemen tot deficit spending, dan is dat maar zo. Er hangen teveel fundamentele gevolgen voor ons aan vast.

Laat ons iets minder orthodox zijn, iets minder bescheiden. Laat ons een duidelijk signaal geven naar andere overheden, naar de publieke opinie. Laat ons eens de Zesdaagse winnen in plaats van in het peloton te blijven zitten.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, we hebben het reeds eerder gezegd: de keuze die de deputatie hier maakt omtrent het budget, maar ook over de belastingen, kunnen wij niet onderschrijven.

De middelen die nu worden gegenereerd, u weet het nog wel; komen voor een deel van de nominale stijging van de algemene provinciebelasting. De provinciale opcentiemen op de onroerende voorheffing bleven gelijk. Als men dan toch een gaatje – en ik verwijs even naar mijn tussenkomst van maart: in het Engels is dat een 'hole' - wou dichtrijden, waarom dan niet via de onroerende voorheffing? Waarom toch niet iets meer van de bedrijven gaan halen en de gezinnen wat meer ontzien? Dat lijkt ons veel socialer.

Wij vinden deze wijze van belasten niet sociaal, zelfs met de correcties die nu bestaan. Ze wordt geheven op inkomen en wij hadden dat liever op vermogen gezien. De provincie had die mogelijkheid. Ze heeft er geen gebruik van gemaakt.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, aan de uitgavenzijde nog enkele opmerkingen en dan ben ik er bijna.

De deputatie wenst ook haar subsidiebeleid vanuit het verleden verder te zetten. We hebben enkele nieuwe regelingen gezien. Er zijn een paar kleine wijzigingen. Maar we blijven nog altijd constateren dat een aantal groepen in de samenleving in de kou blijven staan.

Wat mogen de natuurverenigingen bijvoorbeeld nog verwachten als ondersteuning bij hun aankopen? Welk signaal geeft men hier aan de verenigingen uit de socio-culturele sector, aan het welzijnswerk waar de ongerustheid groot is? Is de huidige beweging iets eenmaligs? Of toch structureel? Wat met de organisaties waar contractuele verplichtingen bestaan of engagementen zijn aangegaan? Dat hoeft niet per se op papier te staan. Gaan we die allemaal honoreren, of niet?

Dames en Heren, onze telefoons hebben niet stilgestaan de laatste weken. Zoveel mensen die ongerust zijn, zoveel mensen voor wie de werking bestaansonzeker wordt.

Wij zullen daar uitvoering op tussenkomen in de beleidstussenkomsten.

Wij vrezen dat opnieuw de zwakkere groepen in onze maatschappij hier het gelag van dit budgettaire beleid zullen moeten betalen.

Wij zullen ook blijven stellen dat men het geld beter kan halen in sectoren die niet tot onze kerntaken behoren. Hoe nodig is onze samenwerking met China? Moet iedereen nu per se aan het golfen slaan?

Laat ons wel investeren in onderwijs voor de zwakste groepen, in leefmilieu, in het jeugdwerk, in een klimaatvriendelijker mobiliteit, in duurzame ontwikkeling. Laat ons daarin investeren, laat ons daar meer in investeren.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, ik weid nog eventjes uit over het Pensioenfonds.

Wij zijn immers verheugd dat de deputatie nu eindelijk doet wat onze fractie al lang heeft aangekaart: meer middelen voorzien, veel meer middelen voorzien.

Of het voldoende zal zijn, zal nog moeten blijken.

Maar ook hier eventjes een kanttekening: mogen wij ook hier over duurzaamheid spreken? Waarom belegt men niet meer, misschien uitsluitend, in ethische fondsen? Dan kunnen we op dat vlak eventjes de daad bij het woord voegen.

DEBATTEN

Over het algemeen hebben wij bijzonder veel bedenkingen bij deze gang van zaken op het vlak van het financieel beheer:

- verkeerde keuzes bij de inkomsten;
- lineaire of willekeurige besparingen, wat onzin is natuurlijk, want dit staat los van beleid of inhoud;
- investeringen waarmee men opgescheept zit en waarvan men voorlopig nog niet weet of men ze gaat houden of afstoten;
- geen nieuwe beleidsruimte.

Still too little, hopefully not too late.

Tot slot, Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's.

De eerste gedeputeerde heeft in zijn uiteenzetting getracht het budget 2008 te beargumenteren. De nadruk ligt, naar ons aanvoelen, bij de budgettaire orthodoxie.

Maar de provincie heeft ook een voorbeeldrol te vervullen. En dat doen we niet. Geheel in de sfeer van de Zesdaagse, Dames en Heren: wij surplusen. En ik geef het grif toe: dat is ook een kunst op zichzelf, maar we hadden het liever anders gezien.

Ik wil hier ook de gelegenheid te baat nemen om de diensten te danken voor de uitstekende ondersteuning aan de raadsleden. Ongetwijfeld hebben tientallen personeelsleden hier noest aan gewerkt en wij wensen hen daarvoor te feliciteren.

Daarom een nieuwe oproep.

Het provinciepersoneel verdient beter dan het nu krijgt. Misschien moeten we wat minder geld naar prestigeprojecten laten gaan in de eigen achtertuin of het ongetwijfeld bezienswaardige buitenland.

Ik wou het eigenlijk zeggen waar de pers bijzat, Dames en Heren, maar die is er niet. De pers heeft alle nuttige informatie deze voormiddag al gehad. Ik betreur dat ten zeerste.

Ik vind het ook niet zo democratisch, want het betekent dat wat de oppositiepartijen over de begroting te vertellen hebben nu een stuk in dovemansoren valt, met alle respect voor mijn collega's uiteraard.

En ja, als de eerste gedeputeerde het over benchmarking mag hebben, mag ik ook nog wel iets in het Engels zeggen: 'All is not well that doesn't end well'. En dat is onze conclusie.

Geachte Voorzitter, Mevrouw en Heren van de Deputatie, Collega's, deze begroting voldoet ons niet. De begroting is niet sociaal genoeg, niet duurzaam genoeg en niet coherent.

We zullen ze dan ook niet goedkeuren.

Dank u.

Applaus oppositie

De heer voorzitter

Dames en heren Collega's,

Na de toespraak van de CD&V houden we 5 minuutjes pauze, maar nu geef ik het woord aan mijnheer Liebaut.

TOESPRAAK NAMENS DE CD&V

De heer Liebaut

Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Gouverneur, Geachte Collega's,

Het is nogal duidelijk dat wij, in tegenstelling met mijn achtbare voorgangers, enigszins uit een ander vaatje zullen tappen. Maar enige afwisseling in de drank kan bijzonder lekker zijn.

Het gaat uiteraard om het CD&V-standpunt wat het budget betreft.

De veelbelovende berichten over de financiële impuls die de Vlaamse regering aan gemeenten en provincies wil geven of zou geven, roepen onvermijdelijk de herinnering op aan de negatieve ingrepen die één van de vorige regeringen - zonder enig overleg trouwens - heeft gepleegd op de provinciale financiën.

Sommigen zullen zich dat levendig herinneren.

Het is nu meer en meer duidelijk hoe nefast deze ingrepen zijn geweest voor het budgettaire evenwicht van de provincies. Sinds dat ongelukkig moment is het Provinciefonds weliswaar elk jaar geïndexeerd, maar die periodieke aanpassing maakte lang niet goed wat werd ontnomen.

Het algemeen begrotingsresultaat van het budget – 18 000 000 EUR - kon dit jaar maar worden gerealiseerd door het positief geraamd algemeen begrotingsresultaat van het vorig jaar: 31 000 000 EUR. Het negatieve resultaat van het eigen dienstjaar bedraagt immers bijna 8 000 000 EUR.

Ik wil de cijfers nog eens stellen, want we kunnen er immers niet naast kijken.

Trouwens, het zijn juist deze cijfers die mij nu reeds dwingen tot twee essentiële besluiten:

1. het financiële evenwicht is hoe dan ook bereikt voor de gewone én de buitengewone dienst. En als u zich herinnert waar wij twee jaar geleden stonden, is dat geen vanzelfsprekendheid. Integendeel, ik denk dat ik daarvoor de deputatie moet feliciteren;
2. de problematiek die zich twee jaar geleden stelde, en die dit jaar uitdrukkelijk aan bod is gekomen in de zitting van maart wanneer we het budget 2007 bespraken, is zeker niet verdampt.

De rechtmatige verwachting dat de briljante financiële positie van Vlaanderen een restitutiepoging toelaat en dat de eigen inkomsten door de toepassing van de diverse indexeringsmechanismen en hopelijk ook door de expansie van het bedrijfsleven in de toekomst behoorlijk zullen blijven stijgen, kan ons onmogelijk blind maken voor de constatacie die zich spontaan opdringt, namelijk dat de begin 2007 gemaakte afspraken inzake het financiële beheer onverkort moeten worden gehandhaafd.

Ik weet het, het klinkt weinig sympathiek, maar de realiteit dwingt tot het respecteren van de zichzelf opgelegde spelregels, met name:

- het handhaven van het aangevatte beheers van het personeelsbestand. Onze kosten eigen dienstjaar voor personeel bedragen nog steeds 51,5% en alle gemeentebestuurders hier aanwezig weten dat op het gemeentelijke niveau 47% geldt als een maximum. Maar goed, we kunnen daar lessen uit trekken;
- het nuchter intekenen van de buitengewone dienst, wat correct gebeurt;
- de responsabilisering van elke gedeputeerde voor het 'eigen' budget, ongetwijfeld een innovatie;
- het beperken van de stijgingen van de kredieten en andere maatregelen.

Zonder ernstige tegenslagen, en ondanks het optimisme van de eerste gedeputeerde – een onverwachte abnormale stijging van de rentelasten kan zich altijd voordoen – laten een aantal elementen toe te verwachten dat op termijn niet alleen de uitslag van dit budget bijzonder goed zal zijn in de rekening, maar ook voor de volgende jaren.

Er is immers:

1. de verwachte Vlaamse politiek ten overstaan van provincies en gemeenten. Ik stel het nog altijd in de voorwaardelijke wijze 'de verwachte politiek';
2. het beheersen en controleren van de uitgavenstroom door ambtenaren, meer dan ooit, en door de gedeputeerden;
3. de hogere inkomsten. De berekeningen zijn daarnet bij herhaling gemaakt, maar ik geloof niet dat we dat enige schaamte moeten over hebben;
4. een zo rechtmatig mogelijke spreiding van de besparingen;
5. en als het al even lukt na dit alles, de meevallende rekeningen.

Deze vijf elementen moeten er op termijn niet alleen voor zorgen dat deze begroting, vertaald in de rekening, een totaal ander beeld geeft, maar dat ook de volgende begrotingen er anders uitzien dan deze begroting.

Als dat gebeurt, zal ook de ontwikkeling, zoals die getekend is geweest op de eerste bladzijde van onze budgetnota, namelijk het 'Overzicht van de financiële ontwikkeling 2006-2011', er anders gaan uitzien.

DEBATTEN

Ik begrijp ook wel, samen met u, dat deze cijfers dienen gerelativeerd aangezien het begrotingscijfers betreft, dat de werkelijkheid er nog heel anders zal uitzien.

Die correcte en stringente aanpak moet op termijn leiden tot een budgettaire ruimte die in de eerste plaats de gedeputeerden zal toelaten meer middelen te besteden aan het concretiseren van de eigen beleidsvisie en ten tweede – voor ons als raadsleden niet minder belangrijk, denk ik - de nodige sfeer van bereidheid scheppen waarin de zinvolle suggesties van de raadsleden een kans maken te worden vertaald in beleidsdaden.

Om die reden herhaal ik ook graag de twee stellingen die ik namens de CD&V in de zitting van maart van dit jaar mocht naar voor brengen.

In de eerste plaats dat wij gezegd hebben geen bezwaar te maken tegen de doorlichting van elk krediet in functie van:

1. de relevantie voor de eigen provinciale politiek;
2. de bijdrage tot een gunstiger beeldvorming bij het publiek omtrent de provincie;
3. bovenal tot het peilen van de efficiëntie van de besteding bij het streven naar meer welvaart en welzijn voor de Oost-Vlaamse bevolking. Dat zijn termen die uiteraard vaag zijn, maar ontzettend veel inhouden.

In tweede instantie maakten/maken wij - steeds met het oog op het evenwicht inzake budget en financiën - geen bezwaar tegen een nieuwe beraad omtrent de kerntaken van dit bestuur, zodat zonder enige last van vooroordelen, zou/zal blijken welke taken we op korte termijn kunnen of moeten overdragen aan anderen of welke taken wij enigszins moeten terugschroeven en, tegelijkertijd, welke eigendommen voor ons bestuur eerder een hypotheek vormen dan en voordeel.

Hoe u het nu ook draait of keert, de lang aangekondigde, maar blijkbaar zich nu realiserende overdracht van de provinciewegen naar het hogere bestuur is één van de elementen die kan bijdragen om na verloop van tijd meer budgettaire ruimte te creëren.

Ernstig beraad lijkt me ook nodig - steeds in het licht van budget en financiën - vooraleer we in de toekomst opnieuw instappen in het financieren of meefinancieren van door anderen grootschalig opgezette projecten, tenzij ze ons decretaal worden opgelegd uiteraard. Maar zelfs dat mechanisme, die automatische koppelingen, die uiteindelijk leiden tot financiële consequenties, is in feite – hoe men het draait of keert – een storend element.

En tenslotte zal ons bestuursniveau niet ontsnappen aan de trend, aan de stijgende roep die er is in de publicaties, maar waarschijnlijk automatisch ook bij de publieke opinie, tot het meten van de efficiëntie van de overheidsinstellingen.

Collega's, tijdens een recent colloquium is de efficiëntie van de Belgische overheden – en het is niet duidelijk wie men daar precies mee bedoelt - getaxeerd op 67% à 71%. De hierbij gebruikte meetmethode is door professor Wim Moesen, een specialist in dat domein, enigszins afgewezen. Zijn stelling is: gemeten met mijn methode is de score hoger. Maar zijn stelling is tegelijkertijd: dat rendement, die efficiëntie blijft onvoldoende.

Een doelmatigheidsanalyse van onze eigen uitgaven zou - in voorkomend geval - geen abstractie mogen maken van de vaststelling die we tijdens de voorbije verkiezingscampagne allen konden maken, namelijk dat een niet gering deel van de publieke opinie nog steeds moet overtuigd worden van de zinvolheid van dit provinciaal niveau. Een niet onbelangrijk deel van de publieke opinie moet nog gewonnen worden voor het provinciale niveau.

Ik hoop, ik denk dat uw ervaring dezelfde is geweest als de mijne.

Ondanks alle budgettaire beslommingen, tonen de beleidsnota - compacter, duidelijker, leesbaarder dan voorheen - en de financiële nota aan hoe de opmaak én de normale uitvoering van het budget 2008 tal van boeiende ontwikkelingen inhouden of aankondigen.

Ik pik er twee uit, zij het dan aan de hand van een aantal illustraties.

1. Heel boeiend wordt alles wat als gevolg van het nieuwe provinciedecreet en de beslissingen van de vorige en huidige Vlaamse regering gebeurt en zal gebeuren in eigen huis. Ook al gebeurt het vrij geruisloos, zonder dat daar in deze raad heel veel om te doen is, laat staan daarbuiten. Ik bedoel dan de dames en heren die normaal verslag moeten brengen over de activiteiten van de publieke lichamen die met zoveel geld van de burger omgaan en waarvan de burger via de media toch zou mogen vernemen wat de verkozenen des volks daarover te vertellen hebben. Die publieke opinie die graag wil vernemen, en zou moeten vernemen, wat er uiteindelijk met al dat geld van de burger gebeurt. Maar goed, ik stel vast dat het vrij geruisloos gebeurt. Ik klaag dat niet aan, ik stel dat alleen maar vast.

Ik denk bijvoorbeeld aan:

- de afsplitsing van de federale ambtenaren. Wie de geschiedenis van dit huis kent en de tradities en de samenwerkingcohesie tussen de drie soorten ambtenaren vindt dat niet zo gewoon;
  - de opdracht van de Vlaamse regering tot concentratie van de Vlaamse ambtenaren, die enkel nog taken van de Vlaamse regering zouden mogen uitvoeren. Vandaar de logische vraag: zal het dan zo zijn dat provinciale ambtenaren alleen nog provinciale taken mogen uitvoeren?
  - het opstarten van het managementteam en het publiceren van een afsprakennota. Dit lijken details, aangezien ze terloops worden meegedeeld, maar ze hebben enorme consequenties ten overstaan van het beleid en zelfs ten overstaan van de werking van deze raad. Er is de veel grotere rol die toebedeeld geweest is aan de griffier onder andere – maar dat is maar één aspect - op het stuk van het personeelsbeleid;
  - de afbouw van het aantal ambtenaren in dit huis. Als u weet dat wij in de loop van de voorbije 20 jaar een continue toename gekend hebben, dan is dit resultaat een zekere omwenteling, welk verloop het verder ook kent;
  - het inschakelen van het Kadaster en de Kruispuntbank van de Ondernemingen voor het opsporen van belastingsontduikingen. Wie is daartegen?
  - zeer recent, de opdracht inzake beleidsplanning en doelstellingen. Er is daaromtrent heel wat gepubliceerd. Het gevolg is dat wij in de toekomst, Collega's, zullen moeten leren omgaan met heel wat nieuwe terminologie: operationele doelstellingen, actieplannen, indicatoren, rapportering, bijsturingen, activiteiten- en begrotingsfiches. Het zijn allemaal termen die onze politieke taal in de toekomst zullen kleuren. Ik maak daar de bedenking bij dat die vernieuwing ongetwijfeld een verbetering zal zijn, meer duidelijkheid zal scheppen, maar het zal de opdracht voor deze raad niet lichter maken. Het zal de taak van de raadsleden – die allemaal amateurs zijn en geen beroepskrachten – niet vereenvoudigen. Het wordt complexer. De toenemende complexiteit van het ding: hoe u het ook draait of keert, het zal er een uiting van zijn. De methodologische implementatie van de strategische doelstellingen, zo zal het luiden;
  - de bijzonder sterke rol van de griffier, de financieel beheerder, de financieel adviseur, de communicatieambtenaar bij het opstellen van het budget. En ik heb begrepen dat de gedeputeerden alle waardering hebben gehad voor die bijdrage. Het is dus een bijzonder goede vorm van verambtelijking die, mits samenspraak en mits het zoeken naar evenwichten, kan leiden tot positievere gevolgen;
  - de grotere rol van de deputatie inzake stedenbouw, met als gevolg dat ook de rol van controle van de raadsleden op die grote rol van de deputatie inzake stedenbouw alleen maar kan toenemen;
  - het semesteriële verslag aan de raad inzake thesaurietoestand, liquiditeit, budgettaire evolutie;
  - misschien, als de wind een beetje goed zit, een herschikking van de raadszaal, zij het dan niet ons gedeelte, maar het gedeelte waar ik op dit moment tijdelijk mag vertoeven.
- Het zijn allemaal elementen van omwenteling, verandering. Al die elementen maken dat de zittingen van 2008 heel boeiend kunnen worden, goed gestoffeerd door zoveel veranderingen, nieuwigheden.

2. Uit de beleidsnota en de financiële nota blijken - ondanks alle beperkingen - evenzeer een groot aantal ingrijpende en dus boeiende opdrachten. Ze zijn niet gering.

Er is:

- de afbakening van de natuurverbodingsgebieden. Iedereen die ooit bezig geweest is met deze problematiek zal weten hoe zwaar het weegt bij de publieke opinie en welke repercussies dat kan hebben. Men zegt altijd – en ik heb het daarnet ook gezegd – dat de provincie niet gekend is bij de publieke opinie. Dit is één van die elementen die ons bijzonder bekend kan maken, althans dan toch bij een deel van die publieke opinie;

DEBATTEN

- het debat rond de streekpacten, als ze ooit rond geraken uiteraard, en dat zou dan meebrengen dat er dan toch een link wordt gelegd naar datgene wat we zelf in het leven hebben geroepen, namelijk de vier RESOC's die een belangrijke rol kunnen spelen in de regionale economische ontwikkeling en waardoor wij dan als raad ook mede kunnen inspreken in die regionale, economische ontwikkeling;
- de 20 punten van het plattelandsbeleidsplan;
- de rol van de POM rond de bedrijventerreinen;
- de regiomarketing Oost-Vlaanderen;
- de eerste provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen met de afbakeningsprocessen eraan verbonden;
- de herstructurering van het volwassenenonderwijs. Ik stel mij de vraag, Mijnheer de Gedeputeerde, wat de toekomstige rol zal zijn van dat volwassenenonderwijs in provinciale handen. Ik ben niet achterdochtig van aard, maar ik zie toch een aantal ontwikkelingen die mij bevreemdend overkomen – positief en negatief – in die zin dat ik mij de vraag stel: zullen wij daarin in de verre toekomst nog een centrale rol kunnen blijven spelen? Temeer omdat het één van onze paradepaardjes is en waarmee wij inderdaad een affiche hebben naar het Oost-Vlaamse publiek;
- de andere aanpak in Puyenbroeck;
- de uitvoering van de deelbekkenbeheersplannen;
- het inscannen van de Atlas van de onbevaarbare waterlopen;
- de restauratie van het Caermersklooster en de bestemming van de gebouwen, enz.

Deze beleidsnota, ondanks de besparingen, ondanks de beperkingen, bevat tal van elementen die er kunnen voor zorgen dat wij in 2008 een boeiend tijdperk tegemoet gaan.

Deze visie, Collega's, wijkt natuurlijk compleet af van de stellingname van onze collega van het Vlaams Belang. Zoveel zal u wel duidelijk zijn natuurlijk. En ze wijkt ook volledig af van de visie die werd geformuleerd in een recente en interessante Nederlandse publicatie over de toekomst van de Nederlandse provincies.

De auteur Klaartje Peters – maar Klaartje ligt duidelijk overhoop met de één of andere gedeputeerde of met één of andere Gedeputeerde Staten in Nederland - koos voor de titel 'Het opgeblazen bestuur. Kritische kijk op de provincie'.

De vlag dekt hier de hele lading. Het boek telt 193 bladzijden. Het is bijzonder interessant, maar - zeer beknopt gesteld - haar betoog steunt op twee pijlers:

1. de onverschilligheid/onwetendheid van het publiek ten overstaan van de provincie in Nederland. Ik zou mijzelf tegenspreken indien ik zou zeggen dat het voor ons anders is. Haar meting bestaat in de lage opkomst bij de provinciale verkiezing. Zoals u weet lag de opkomst bij de laatste provinciale verkiezingen, zeer recent, in Nederland, rond de 40% à 45%. Meer kiezers zijn bij deze niet-verplichte verkiezingen niet komen opdagen. Wij zitten uiteraard met een ander systeem;
2. er is de enorme groei van het beleidspakket dat de Gedeputeerde Staten en de Provinciale Staten voor zichzelf hebben opgezet, dit in functie van de discussie die in Nederland heeft gewoed, nog woedt, zelfs opnieuw is opgestoken, rond het voortbestaan van de provincies. De Provinciale Staten hebben zich dapper geweerd om zoveel mogelijk beleidsdomeinen te bezetten, om megalomane projecten op te zetten om zichzelf op te schroeven, op te blazen. Ze zijn daarvoor in conflict getreden met de grote steden in Nederland, meer bepaald met Randstad.

Collega's, haar eerste bezwaar, namelijk dat de onbekendheid en de minder geliefdheid van het provinciale niveau bij de publieke opinie, snijdt voor ons weinig hout.

En ik zeg het een beetje cynisch misschien, maar als men in Vlaanderen alle politieke instellingen en alle instellingen zou afschaffen waarvoor weinig belangstelling bestaat, die minder gekend zijn bij het publiek, dan zullen er waarschijnlijk nog weinig overblijven. De Vlamingen zijn minder dan de Nederlanders in politiek geïnteresseerd.

Die onverschilligheid, Collega's, wordt meestal in de schoenen geschoven van de politici. Het is onze fout dat de publieke opinie het niet begrijpt, het niet kan volgen. Maar ik zou vragen dat u eens naar boven kijkt om te zien wat misschien mede de oorzaak is van die onverschilligheid van de publieke opinie en de onwetendheid bij het brede publiek.

Het is dus niet alleen de politiek die daaraan schuldig is, er zijn ook andere factoren die daarin een rol spelen en we zouden dat zelf meer en meer moeten benadrukken om op die manier iets wakker te schudden.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, het tweede argument dat ze gebruikt, namelijk dat de provincies zichzelf hebben opgeblazen, kan instructief zijn. Maar een vergelijking van de Nederlandse en de Vlaamse aanpak gaat ook niet volledig op bij ons. Kijk naar ons lot ten overstaan van de gemeentebesturen. Wij zijn supplementair aanvullend, ondersteunend. Wij hebben ons niet in de plaats gesteld van de gemeenten, zoals de Nederlandse Provinciale Staten dat wel hebben geprobeerd en waardoor ze natuurlijk met mastodonten als Rotterdam, Amsterdam, enz. in conflict zijn gekomen. Trouwens, de omvang van de Nederlandse steden is nog wat anders dan de Vlaamse steden, zeker binnen ons eigen grondgebied.

Wat het instructieve karakter van de publicatie betreft, citeer ik twee van haar conclusies:

- "De provinciale positie wordt gekenmerkt door een samenstel van taken en rollen die burgers niet vaak rechtstreeks raken of hen in direct contact brengen met het provinciebestuur".

Dit kenmerk – en dat geeft ze zelf toe - is nu eenmaal eigen aan een intermediair bestuursniveau;

- "Veel van de op de burgers gerichte projecten in deze domeinen worden uitgevoerd door andere partijen dan de provincie zelf, dus herkennen de mensen de provincie er niet in".

Anders gezegd, inspanningen van de provincie staan niet los van de inspanningen van alle andere partijen in en om het openbaar bestuur.

Ik laat volkomen in het midden welke drastische conclusies zij daaruit afleidt. Maar merkwaardig is dat zij tot de constatacie komt dat wanneer Nederland het provinciale niveau zou afschaffen er automatisch een opnieuw een tussenlichaam moet gecreëerd worden om een aantal problemen op te vangen, een aantal problemen op te lossen. En dan zegt ze: "Als het dan zo in elkaar zit, dat we het ene zullen vervangen door het andere, met als gevolg dat we weldra in hetzelfde euvel zouden kunnen vervallen, dan moet er maar een andere oplossing gevonden worden." Maar ik laat verder in het midden welke oplossing zij suggereert.

Voortbordurend op haar conclusies en op de eigen beschouwingen die ik heb getracht te formuleren, zou ik zelf willen concluderen, Mijnheer de Voorzitter.

Het zijn er vijf:

1. de voorgenomen budgettaire politiek dient onverminderd voortgezet en krijgt de volle steun van de CD&V-fractie;
2. ondanks de noodgedwongen inperkingen bevat het ontwerp zoveel interessante projecten en aspecten dat zetelen in de provincieraad ook in 2008 een zinvolle taak kan zijn;
3. eigen projecten van bovenlokale aard zouden absolute voorrang moeten krijgen en we moeten op een zo efficiënt mogelijke manier het publiek overtuigen van de omvang en de waarde van die inspanningen. Dat is allesbehalve een eenvoudige opdracht. Dat is duidelijk. Bij samenwerking, onder ander met de gemeenten, en in geval van aanvullend beleid moet de inbreng van de provincie voldoende uit de verf komen;
4. de grootste naambekendheid als instelling verwerven we – zoveel is duidelijk waarneembaar op het terrein – via de kleinschalige projecten omdat die veelal concreet ingrijpen in de leefwereld van concrete Oost-Vlamingen;
5. als streekbestuur zijn we uitstekend geplaatst om de belangen van de eigen regio te verdedigen bij het hogere bestuur. Initiatieven in die zin krijgen wel grote weerklank – terecht – en genieten, maar niet alleen omwille van die weerklank, de volle steun van onze fractie.

Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, in vertrouwen ten overstaan van het gevoerde beleid en omdat we heel veel doelstellingen, vervat in het voorliggende budget, willen ondersteunen, zal onze fractie het budget 2008 goedkeuren.

Dank u.

Applaus meerderheid

Schorsing van de zitting

Heropening van de zitting

DEBATTEN

De heer voorzitter

Collega's,

De elite zit nu bij elkaar. De mensen die overblijven zijn met weinigen, maar ze zijn zeer kwalitatief. En daarom geef ik graag het woord nu aan de voorlaatste spreker van vandaag, de fractieleider van de Open VLD.

U hebt het woord, Mijnheer Beke

TOESPRAAK DOOR DE FRACTIE OPEN VLD

De heer Beke

Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Gouverneur, Geachte Gedeputeerden en Collega's, Ik heb geboeid zitten luisteren naar de tussenkomst van onze collega Liebaut. Alhoewel ik af en toe wat pessimisme hoorde klinken, vond ik het toch een goede bijdrage tot de inhoudelijke discussie die we eigenlijk veel meer moeten voeren, zeker wanneer het gaat over het wezen en het zijn van de provincies. Mijnheer de Voorzitter, we verwijzen vooreerst naar de budgettaire doelstellingen van deze legislatuur en dat zijn er drie:

- streven naar een sluitend budget;
- het behoud van een gunstige fiscaliteit;
- nieuwe beleidsaccenten als daar budgettaire ruimte voor is.

In deze drie uitgangspunten kan de Open VLD zich terugvinden en het beleid willen wij dan ook aan deze uitgangspunten toetsen.

Zowel de begroting van de gewone als van de buitengewone dienst vertoont een evenwicht.

In de gewone dienst geeft het resultaat van het eigen begrotingsjaar en dat van de vorige begrotingsjaren een batig saldo van 18 000 000 EUR.

De overboekingen van 1 300 000 EUR bestaan uit een overboeking van de gewone naar de buitengewone dienst bestemd voor uitgaven die niet gedekt zijn door leningen.

De overboeking naar de buitengewone dienst en het geraamde begrotingsresultaat voor 2007, afgerond 470 000 EUR, leiden op de buitengewone dienst tot een evenwicht.

Dit is een vaststelling.

Hieruit mogen we dus concluderen dat we ons gehouden hebben aan het uitgangspunt van ons beleidsprogramma, namelijk een gezond en orthodox financieel beleid met een sluitende begroting. We stellen ook vast dat bij de opmaak van dit budget werd uitgegaan van een strikte beheersing van de uitgaven voor de verschillende beleidsdomeinen.

Ondanks de sterk gestegen kredieten ten gevolge van de koppelsubsidiëring – en gedeputeerde Vercamer heeft dat duidelijk gemaakt - kan het budget met een beperkt tekort in het eigen dienstjaar worden voorgelegd.

Het financiële meerjarenplan toont aan dat de provinciale financiën gezond blijven, ondanks bepaalde kritieken.

De tarieven en aanslagvoeten in de algemene provinciebelasting worden geïndexeerd. Aldus houden we rekening met een inkomstenvermindering door de inflatie.

De inkomsten worden dus op peil gehouden.

De sociale correcties blijven behouden.

Wat de provinciale belastingen betreft blijft de Open VLD voorstander om de belastingdruk te spreiden over de drie bestaande pijlers, namelijk belasting:

- op eigendom via de opcentiemen;
- op de onroerende voorheffing;
- van de gezinnen en de bedrijven via de eigen 'Algemene Provinciale Belasting'.

De Open VLD evalueert de aanpassing aan de APB-bedrijven, waarbij de vrijstelling van APB wordt afgeschaft voor zelfstandigen en beoefenaars van een vrij beroep die in gezinsverband leven en op hetzelfde adres wonen en werken, als onontkoombaar op dit ogenblik.

Men kan daarbij evenwel niet naast de feitelijke vaststelling dat daardoor plots een aantal zelfstandigen en beoefenaars van vrije beroepen, naast de normale indexatie, meer APB zullen moeten betalen. Dit is ook een vaststelling.

De Open VLD pleit er dan ook voor om, behoudens de normale indexatie, de belastingdruk voor de bedrijven en zelfstandigen niet verder te laten stijgen. In vergelijking met de andere Vlaamse provincies blijkt trouwens dat de belastingdruk op de bedrijven in onze provincie, anders dan voor de gezinnen, als hoog gecatalogeerd kan worden. Alhoewel wij er hier moeten aan toevoegen – en gedeputeerde Vercamer heeft dat ook duidelijk gemaakt – dat wij, in vergelijking met de andere provincies die ook drastisch hun belastingen hebben verhoogd, toch nog een fiscaalvriendelijke provincie zijn. Bij budgettaire ruimte in de toekomst zullen we dan ook pleiten om eventueel ook te overwegen de belasting te gaan verlagen.

Het budget voorziet voor de personeelskosten enerzijds een normale indexering en anderzijds een beperking van het aantal voltijdse equivalenten op het niveau van eind 2005.

Door de eventuele niet vervanging van gepensioneerden en het laten uitdoven van projecten, indien ze niet-gesubsidieerde personeelskosten hebben, zal dit het aantal provinciale ambtenaren verminderen.

Hier raken we aan het discussiepunt over de al of niet afslanking van het personeelsbestand. Maar dit debat, dat in de komende jaren verder moet gevoerd worden hangt, samen met het bepalen van onze kernopdrachten.

De administratieve vereenvoudiging, de kwaliteit van onze dienstverlening en een analyse van de taakuitoefening. Of anders uitgedrukt: welke taken vervullen onze ambtenaren met welk doel?

En dat brengt ons dan bij een volgend discussiepunt, namelijk het al of niet creëren van nieuwe beleidsruimte.

Het bepalen van deze beleidsruimte en de budgetopmaak ervan is, zoals de eerste gedeputeerde terecht zegt, een bij uitstek politieke keuze.

Maar laat ons dat debat dan grondig voeren. Ik verwijs terug naar onze kerntaken, maar ik herhaal ook wat we reeds meermaals hebben gesteld: ook een doorlichting over onze overdrachten is noodzakelijk. Nog te veel spelen we in op automatismen of verworvenheden.

Zo wordt bijvoorbeeld in dit budget bij overdrachten ook automatisch een personeelskostenindexering toegepast.

Maar is dat altijd wel nodig? Houden we terzake ook wel rekening met gewijzigde situaties aan degenen die de overdracht ontvangen of met de geleverde resultaten en de return naar de provincie?

Dat is een punt dat we toch in de weegschaal moeten durven leggen.

Een sprekend voorbeeld hiervan is de overdracht aan het 'Ename Expertisecentrum' van ruim 260 000 EUR.

Ik kom hier straks nog op terug.

Ook de koppelsubsidies, vooral monumentenzorg en het podiumdecreet, blijven het budget vaak extra belasten. De afschaffing ervan blijft een nog te realiseren punt.

Positief vinden wij dan dat er, zowel voor de Europese projecten als voor andere projecten, waarbij de Vlaamse overheid financiële middelen beschikbaar stelt, gestreefd wordt naar een optimaal gebruik van deze middelen.

Eveneens staan wij achter de beslissing tot het analyseren van de keuze tussen uitbesteden of in eigen beheer taken uitvoeren. Ik herinner hierbij aan wat PPS vaak kan bieden als een goede oplossing.

Wij dringen aan, nu wij over een inventaris van ons patrimonium beschikken, dat nog wel verder geoptimaliseerd kan worden, om bepaald patrimonium effectief te gelde te maken.

Ik mag de deputatie er hierbij op wijzen dat er op de lijst van de 28 investeringsprojecten nog een patrimonium voorkomt, namelijk 't Huis Ename, waarvan wij in de bespreking met de bestuursovereenkomst eigenlijk al hebben beslist om ze op de lijst van de te verkopen eigendommen plaatsen. Ik denk dat dit zal rechtgezet worden en ik zie dan in deze de gedeputeerde van Cultuur al glunderen, want hij zal dat krediet zeker nog goed kunnen gebruiken, al was het maar om de meerkosten van het nieuwe gebouw te helpen financieren.

DEBATTEN

Een deel van dit patrimonium wordt ook beschikbaar gesteld aan derden.

Een eerste vraag is: behoort dit wel tot de kerntaken van de provincie, tenzij dit de eigen werking ondersteunt? En dan lijkt mij dat logisch.

Een tweede vraag is: moeten er hier, gezien dit vaak pro deo is, geen huurgelden worden gevraagd? Ik zou willen verwijzen naar een goed model dat wij hebben en toepassen op de VLAO. Misschien kan dit geïmplementeerd worden naar de anderen toe als een uitgangspunt.

De Open VLD staat achter het gehuldigde budgettaire principe om, zoals verwoord door de eerste gedeputeerde, 'de keuze om een gezonde financiële onderbouw van het beleid niet te realiseren via hogere inkomsten - lees belastingen - maar wel via een strikte uitgavenbeheersing'. Ik moet zeggen dat wij daar volkomen kunnen achter staan.

Dit hoeft inderdaad niet te leiden tot minder provinciaal beleid of tot de afbouw ervan. Wel koppelt de Open VLD daaraan de noodzaak van beleidsevaluaties. We moeten over het te voeren beleid een permanente politieke discussie voeren in de commissies en hier in de raad. Dit is trouwens een wezenlijke taak die ons is toebedeeld.

Bekijken we nu de verschillende beleidssectoren en beleidsaccenten.

In het totale budget is na onderwijs met 31,8% en onze administratie met 23%, cultuur en recreatie met 17,9% de belangrijkste actor, gevolgd door sociale zaken en milieu met 14% en economie, landbouw en toerisme met 13,3%.

Misschien is het in de toekomst ook aangewezen om hier eens een verfijning aan te brengen naar die sectoren. Dit zou de mogelijkheid bieden om de zaken goed te vergelijken en om nog beter te kunnen inspelen in functie van de besluitvorming naar beleidsformulering toe.

Cultuur en recreatie tellen in hun budget voor 36,1% overdrachten, gevolgd door economie, landbouw en toerisme, waar de overdracht minder is.

Deze cijfers helpen ons, zoals ik daarnet heb gezegd, om per sector een beter inzicht te verwerven. Ze laten ons ook toe te meten wat de return is en of die overdrachten beantwoorden aan de vooropgestelde doelen of er toe bijdragen.

Behoren ze tot onze kerntaken? Zijn ze bovenlokaal gericht en/of zijn de beleidsdoelstellingen die gerealiseerd worden conform onze beleidsdoelstellingen, zoals bijvoorbeeld in cultuur het bevorderen van de cultuurparticipatie?

Misschien moeten we hieraan wat meer aandacht besteden in onze beleidsdebatten.

Met ruim 20% van onze uitgaven voor overdrachten investeert het provinciebestuur behoorlijk in derden. Actoren waarvan moet verwacht worden dat ze meehelpen aan de realisatie van onze provinciale doelstellingen en aldus een bovenlokale, provinciale meerwaarde realiseren.

De Oost-Vlaming moet er uiteindelijk beter van worden.

Overdrachten moeten beleidsdoelmatig gericht zijn. Een permanente evaluatie van de overdrachten is een voorwaarde voor een goed financieel beleid. Ook het stellen van prioriteiten en het hanteren van projectondersteuning zijn daar een kenmerk van.

Ten slotte moeten overdrachten beperkt worden in tijd, tot maximaal de duur van de legislatuur. In de geest hiervan blijven wij kritisch ten overstaan van bijvoorbeeld de subsidiëring van de vzw Expertisecentrum voor Erfgoedontsluiting, dat geen organisatie van het provinciebestuur is, maar dat nog steeds een hogere subsidie ontvangt dan onze grootste 'culturele ambassadeurs' en waarmee een overeenkomst is afgesloten tot 2023. Ik denk dat we hier toch eens grondig de zaken moeten durven herbekijken.

Ik herhaal in die zin naar het voorstel dat wij vroeger hebben geformuleerd: dat deze organisatie beter zou gediend zijn om zich om te vormen tot een spin-off.

Wat de investeringen betreft zijn er nog 28 lopende projecten.

Bij een aantal ervan moeten wij ons afvragen of bijstellingen niet noodzakelijk zijn. Het is niet omdat ze voorzien zijn en bezig zijn dat eventuele bijstellingen niet noodzakelijk zouden zijn.

Nieuwe investeringen dienen zich ook aan, bijvoorbeeld het Caermersklooster die we niet meer kunnen uitstellen.

In mijn tussenkomst van 20 maart naar aanleiding van de budgetbesprekingen over 2007 heb ik toen deze lijst overlopen. Vele van de toen geformuleerde opmerkingen zijn ook vandaag nog actueel.

Verder wil ik toch nog even stilstaan bij de Bank van de Arbeid, waar intussen een aantal instandhoudings- en aanpassingswerken worden uitgevoerd, die weliswaar noodzakelijk zijn. Op korte termijn moeten wij, denk ik, duidelijk weten wat we gaan doen: ofwel wordt het gebouw verkocht, ofwel moet het een heel duidelijke bestemming krijgen. Dan weten we ook hoe we het verder moeten aanpakken en wat het ons zal kosten.

Het nieuwe gebouw op de site in Ename is een andere uitdaging. Daar heb ik de vorige keer ook uitvoerig over gesproken. Het is duidelijk dat hier te hoog werd gemikt. En daarstraks heb ik ook al gezegd dat er wellicht ook nog bijkomende kosten zullen zijn. Misschien moeten we ook hier denken, samen met de nieuwbouw in Velzeke, of we geen combinaties moeten maken, al was het maar bijvoorbeeld voor een gemeenschappelijk depot. Ik zal daar in het cultuurdebat nog verder op ingaan.

Andere belangrijke dossiers voor de provincie blijven het zorgcentrum Lemberge, waar we toch ook redelijke termijn een definitieve oplossing moeten aan geven, en het PI Heynsdaele. Wij verwachten dat er voor de beide instellingen op korte termijn een aanvaardbare oplossing wordt voorgesteld.

'Voor ieder van ons', zo luidt het Algemeen Beleidsprogramma 2007-2012, dat beantwoordt aan de uitgangspunten die wij als liberalen kunnen onderschrijven. Wij toetsen het evenwel op de meerwaarde die we als bovenlokaal democratisch verkozen bestuur moeten realiseren. Ruimte scheppen om te ondernemen, nastreven van duurzame ontwikkeling, het verhogen van het welzijn van de burgers, kwalitatieve dienstverlening ter beschikking stellen, streven naar administratieve vereenvoudiging, open partnerschap en een volwaardige samenwerking met de private actoren en met de lokale besturen en ook gebiedsgerichte werking. Het zijn stuk voor stuk ook liberale uitgangspunten waarin de Open VLD zich als moderne, open en vooruitstrevende coalitiepartner kan terugvinden en het beoogde programma mee inhoud zal geven.

De tien projecten voor de sector landbouw en platteland beantwoorden aan de uitgangspunten. Ze geven ruimte aan een economisch, ecologisch en sociaal volwaardig land- en tuinbouwbeleid en aan een leefbaar en beleefbaar multifunctioneel platteland. Alhoewel het zoeken is en blijft naar een adequaat plattelandsbeleid waarbij het provinciebestuur zich goed kan profileren en herkenbaar is.

Op het vlak van de ruimtelijke ordening is er het belang van de afbakeningsprocessen, vooral de afbakening van de regionale bedrijventerreinen, die van primordiaal belang zijn voor de economische ontwikkeling van Oost-Vlaanderen.

Aandacht voor bedrijventerreinen langs waterwegen bij afbakening en in het licht van het project Seine/Schelde, verwijzen we in deze zin ook naar een goed voorbeeld met Woestynegoed in Aalter, waarvan de gronden in eigendom van de gemeente Aalter aan de dienst Waterwegen en Zeekanaal nv zijn verkocht.

Er is de herziening van het PRS.

Wij dringen aan werk te maken van het PRUP, ruimtelijk project Moervaart, ten einde op een zo kort mogelijke termijn een oplossing te bieden voor de zonevreemde jachthavens die zich vandaag voornamelijk op het grondgebied van Gent bevinden.

In het kader van zuinig ruimtelijk medegebruik worden daar, indien mogelijk, ook nog andere vrijetijdsbestedingen zoals voetbal en hengelsport aan gekoppeld of bij betrokken.

In de economische sector wijzen we op het reglement duurzame bedrijventerreinen en op het belang om daarvoor projecten over geheel de provincie uit te werken.

We mikken hier vooral op het multiplicatoreffect.

Wij suggereren om er eventueel eens een studiedag aan te wijden.

De POM is intussen op kruissnelheid gekomen.

Wij dringen aan op het uitwerken van concrete projecten over geheel de provincie en het ondersteunen van de gemeenten bij hun economisch beleid en projecten.

De RESOC's zouden naast de ruime interesse voor tewerkstelling ook inhoudelijk meer aandacht moeten besteden aan de sociaal-economische problemen. Ze mogen niet louter verworden tot ontmoetingsplaatsen van de sociale partners.

DEBATTEN

In die zin stel ik ook vast, zetelend in de RESOC Gent en omgeving, dat wij hier voor een zekere paradox staan. Enerzijds een pleidooi voor een streekgerichte aanpak en profilering als een nieuwe vorm van bovenlokale werking vanuit de gemeenten, waarvan ik hoor dat men zelfs politieke standpunten wil innemen, ook naar de Vlaamse regering, en anderzijds de provincie die zich meer en meer wil manifesteren als een streekbestuur met bovenlokale beleidsdoelstellingen.

Hier raken we de discussie, die daarstraks ook door collega Liebaut werd aangehaald, over de zin van de provincies en de taakstelling.

Ik denk dat dit een belangrijk gegeven is die wij in de komende tijd moeten meenemen.

Verder dient het strategisch plan voor de Gentse haven opgevolgd te worden, evenals de evolutie in de Waaslandhaven.

De buitenlandse contacten en missies moeten vooral een economische finaliteit hebben, wat niet uitsluit dat ze ook cultureel-economische objectieven kunnen nastreven.

Dus focussen we beter op die landen waar de provincie samen met Vlaanderen, F.I.T., de stad Gent en de Gentse Haven duidelijke objectieven kunnen nastreven.

Vooraf willen we nadruk leggen op de provinciale visibiliteit bij onze buitenlandse betrekkingen.

Voor de ontwikkelingsamenwerking houden wij een pleidooi voor een duidelijke evaluatie van de betoelaagde projecten in de drie landen waarmee we samenwerken. Mocht dat negatief uitvallen, dan moeten we nieuwe horizonten verkennen.

Voor onderwijs steunen wij de doelstellingen waarbij de rol van de provincie zich niet beperkt tot de organisatie van het provinciaal onderwijs, maar tevens een flankerend, netoverschrijdend onderwijsbeleid wil voeren.

En dan kom ik, Mijnheer de Voorzitter, Collega's, bij het provinciale mobiliteitsbeleid, dat wordt afgestemd op een fietsvriendelijke provincie, wat we dus een goede optie vinden.

Geen provinciale wegen meer, maar wel 'provinciale fietswegen'.

Het draagt bij tot een betere herkenbaarheid van het provinciebestuur. Ook al vervult de provincie eerder een bescheiden rol op het vlak van mobiliteit, haar toebedeeld als gevolg van het kerntakendebat, toch mogen we zeggen, en we zullen dat ook ondersteunen, wat dit betreft de spreuk van Gruuthuse indachtig: 'plus est en vous'.

Dat laatste geldt trouwens ook voor onze recreatie- en natuurdomeinen.

Op het vlak van cultuur weet het provinciebestuur zich reeds jaren te profileren. Streven naar spreiding van het aanbod is een goed uitgangspunt, alhoewel we oog moeten blijven houden voor onze bovenlokale opdrachten.

De ondersteuning van waardevolle projecten, zoals de culturele ambassadeurs, en van het culturele middenveld, blijven naast de eigen initiatieven belangrijke opties. Dat belet niet dat ook en vooral in deze sector het overdrachtenbeleid regelmatig moet doorgelicht worden.

Ik zal tijdens het cultuurdebat hierop dieper ingaan.

Milieuzorg en vooral -educatie zijn toekomstgerichte beleidssectoren.

Bosuitbreiding, natuurontwikkeling en regionale landschapsparken dragen bij tot een beter Oost-Vlaanderen.

Omdat welzijn en gezondheid vooral een complementair beleid is en ruim 90% naar overdrachten gaan, is permanent evalueren en toetsen van de realisaties en projecten aan deze uitgangspunten belangrijk. Woonbeleid en geweld aanpakken zijn ook voor ons provinciebestuur belangrijke uitdagingen.

Voor de sport, Collega's, staan wij achter de doelstellingen om zoveel mogelijk Oost-Vlamingen aan te zetten tot een actieve, gezonde, verantwoorde en kwaliteitsvolle sportbeoefening. Het provinciale sportbeleidsplan, alhoewel het nog te behandelen is in de commissie, moet dit concretiseren.

Dat de financiële ondersteuning van de provinciale comités van de sportfederaties opnieuw wordt opgenomen in het budget 2008, beantwoordt aan de vraag van de commissie.

Het nieuwe provinciaal sportcentrum Boerekreek biedt nieuwe troeven voor de sport- en recreatiebeleving.

Samen met andere initiatieven voor jeugdsportbegeleiding en het ontwikkelen van een kwaliteitscontrolesysteem bent u, Mevrouw de Gedeputeerde, aardig op weg om onze provincie als dé sportprovincie te maken en dat aldus zo te profileren.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, het was niet mijn bedoeling het beleidsplan in al zijn aspecten te behandelen. Tijdens het verdere debat zullen mijn collega's dieper ingaan op specifieke punten ervan en/of suggesties formuleren.

Het was wel mijn bedoeling het budget en het beleidsplan te toetsen aan onze liberale uitgangspunten. Wij kunnen ons vinden in het voorliggende programma.

Natuurlijk moet het nog verder geconcretiseerd worden en uitgevoerd. Het zal dan ook voorwerp blijven van een permanent politiek debat. Zo hoort het immers.

Meer dan vroeger kunnen de commissies hierbij een belangrijke rol spelen. Immers, daar is ruimte voor overleg, het verwerven van inzicht, het horen van meningen, ook van buitenstaanders en betrokkenen, het bestuderen en bekijken van realisaties tijdens werkbezoeken, het bespreken van voorstellen.

Meer dan in het verleden zal het provinciebestuur als bovenlokaal, als intermediair, als streekbestuur beoordeeld worden op haar specifiek politiek beleid en haar specifieke herkenbaarheid.

Het voorliggende budget en het beleidsplan zien we als een gelukt samenspel, met een diversiteit aan klankkleur eigen aan deze meerderheid.

De Open VLD heeft háár liberale inbreng.

Onze liberale visie biedt immers een goed antwoord op de maatschappelijk-politieke uitdagingen van vandaag de dag en vooral die van morgen.

Meer tewerkstelling, de uitdagingen van de vergrijzing, een gezond evenwicht tussen economie en ecologie, het mobiliteitsvraagstuk, het ruimtelijk gegeven, de verkleuring van onze samenleving, de menselijke waardigheid, de Europese en internationale uitdagingen, ook op het provinciale bestuursniveau.

Vanuit onze liberale waarden, Collega's, zullen wij dan ook het provinciale beleid als een modern democratisch bovenlokaal bestuur in de komende jaren mede inhoud geven.

Mijn fractie, Mijnheer de Voorzitter, zal in die geest dan ook het budget en het beleidsprogramma goedkeuren.

Dank u.

Applaus meerderheid

De heer voorzitter

Mevrouw Van der haeghen, u krijgt nu als laatste het woord.

TOESPRAAK NAMENS SP.A

Mevrouw Van der haeghen

Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Gouverneur, Leden van de Deputatie, Geachte Collega's, We zijn misschien wel wat minder talrijk, maar ik ben ervan overtuigd dat we niet minder geïnteresseerd zijn.

'Met gezonde financiën de vinger aan de pols van de samenleving houden': dat is in één zin samengevat wat voor onze fractie het objectief van de begroting 2008 moet zijn.

Wat de gezonde financiën betreft heeft de deputatie in het eerste jaar van de legislatuur op een doortastende manier de maatregelen genomen die zich opdrongen. Waar de rekening 2006 afsloot met een – vrij dramatisch – tekort op eigen dienstjaar van 6 400 000 EUR, voorzien de begrotingen 2007 en 2008 een tekort van respectievelijk 7 000 000 EUR en 7 900 000 EUR op eigen dienstjaar.

DEBATTEN

Mensen die vertrouwd zijn met een begroting, weten dat die altijd vertrekt van een overraming van de uitgaven, zodat de kans reëel is dat de doelstelling om de rekeningen 2007 en 2008 af te sluiten met een rekening in evenwicht gerealiseerd wordt.

Men zou zich zelfs kunnen afvragen of de provincie niet te hard bespaard heeft.

De rekening 2007 zal dit duidelijk moeten maken.

Voor onze fractie staat het alleszins buiten kijf dat de eventuele budgettaire ruimte die op dat moment vrij zou komen, ingevuld moet worden met nieuwe beleidsaccenten.

Daarmee ben ik gekomen bij het tweede deel van het beleidsobjectief: de provincie moet de vinger aan de pols houden van de Oost Vlaamse samenleving.

Voor de sp.a-spirit-fractie zijn twee terreinen van bijzonder belang:

- het sociale.

Zorgen voor gelijke kansen voor de mensen is dé kerntaak van elke overheid, dus ook van de provincie.

De provincie moet samen met de andere overheden en actoren die op het veld actief zijn, instaan voor de realisatie van de sociale grondrechten van elke Oost-Vlaming. Het recht op werk, op gezondheid, op een behoorlijke huisvesting, op onderwijs en opvoeding, op zorg, enz.;

- het ecologische.

Ook dit heeft in se te maken met zorg voor de meest kwetsbaren in de samenleving. Mensen met een zwakke gezondheid, mensen in het zuiden die lijden onder onze consumptiedrang, planten en dieren die per definitie weerloos zijn, onze kinderen en kleinkinderen die recht hebben op een leefbare wereld.

In wat volgt, wil ik evenwel stilstaan bij een aantal nieuwe accenten die de provincie het komende jaar wil leggen. Maar ik wil eveneens aanduiden waar er volgens ons nog een tandje kan en moet worden bijgestoken.

Het sociale beleid.

Laat mij eerst een algemene beschouwing maken.

Tegen 31 december van dit jaar moeten alle Vlaamse gemeenten een lokaal sociaal beleidsplan indienen bij de Vlaamse overheid. Deze plannen zullen de komende jaren een massa aan nieuwe initiatieven met zich meebrengen om de sociale grondrechten op lokaal én regionaal vlak te realiseren.

In de voorbereiding van deze lokaal sociale beleidsplannen heeft de provincie alvast de rol gespeeld die ze moest spelen, dit door de processen in de Oost-Vlaamse gemeenten van nabij op te volgen en, waar nodig, mensen samen te brengen om de processen beter op elkaar af te stemmen.

Vanaf 1 januari 2008 begint echter het 'echte werk'. Dan zullen de gemeenten alle mooie intenties die vervat zitten in de plannen ook daadwerkelijk moeten uitvoeren.

Ongetwijfeld zal ook hier regelmatig de vraag worden gesteld of de provincie een ondersteunende rol moet spelen. Wie A zegt, moet immers B durven en kunnen zeggen, ook als dit betekent dat het provinciale welzijnsbeleid – dat meer dan zijn steentje bijgedragen heeft tot de gezondmaking van de financiën – een nieuwe impuls nodig heeft.

De jongste jaren wordt steeds sterker de nadruk gelegd op het van jongs af aanpakken van achterstelling en kansarmoede. Zo is 'opvoedingsondersteuning' in een paar jaar tijd een begrip geworden in het welzijnswerk en schieten op lokaal, regionaal en Vlaams vlak de nieuwe initiatieven als paddestoelen uit de grond.

De provincie – in het bijzonder de dienst Welzijn – moet ons inziens de evoluties op het terrein op de voet volgen en ook nagaan welke rol ze kan spelen in het ondersteunen van nieuwe initiatieven.

Nog zo een recent begrip is het 'flankerend onderwijsbeleid'.

De Vlaamse overheid maakt daarmee duidelijk dat ook de gemeenten een rol te spelen hebben in het bevorderen van de gelijke onderwijskansen, door maatregelen te nemen die vooral inspelen op de relatie tussen scholen en ouders en tussen scholen en de schoolomgeving.

Het doet ons dan ook heel veel plezier dat ook de provincie zo een flankerend onderwijsbeleid wil ontwikkelen.

In de begroting 2008 is daarvoor alvast 250 000 EUR ingeschreven. Een mooie aanzet én een goed voorbeeld hoe besparingen kunnen leiden tot nieuwe initiatieven waarmee de provincie de vinger aan de pols houdt van de samenleving.

Ik ben ervan overtuigd dat deze opening door het onderwijsveld in de provincie bijzonder geapprecieerd zal worden en dat het een belangrijk signaal is dat de provincie bereid is om over de muurtjes van de eigen scholen heen te kijken.

Collega's, naast deze algemene bemerkingen over opvoeding en onderwijs, wil ik kort een aantal specifieke puntjes aanhalen:

- op het vlak van de sociale tewerkstelling kunnen onze provinciale domeinen een belangrijke rol spelen. Ze lenen zich bij uitstek om deze specifieke doelgroep tewerk te stellen bij manuele en eenvoudige taken, voornamelijk bij het groenbeheer. Zonder dat hiervoor de grote middelen moet worden vrijgemaakt;
- wat de internationale relaties betreft, zou ik ervoor willen pleiten om de middelen die verkregen worden in het kader van het Europese doelstelling II-programma niet enkel naar economische projecten te laten gaan, maar ook te draineren naar sociale- of welzijnsprojecten;
- de betekenis van het verenigingsleven en van het vrijwilligerswerk voor het versterken van het sociale weefsel kan moeilijk overschat worden. Het is dan ook een bijzonder lovenswaardig initiatief dat – mede op vraag van onze fractie – verenigingen sinds dit jaar hun vrijwilligers kunnen verzekeren via de provincie. Volgens mijn informatie maakten inmiddels 295 verenigingen van deze mogelijkheid gebruik. Dit beleid moet alleszins verder gezet worden, ook als dat op een bepaald moment bijkomende middelen vereist;
- tenslotte wil ik heel in het bijzonder mijn waardering uitdrukken voor het feit dat in de begroting 2008 voor het eerst een structurele subsidie voorzien wordt voor vzw De Eenmaking uit Gent. Deze vzw heeft als kernopdracht maatschappelijk kwetsbare groepen te helpen om beter hun weg te vinden naar de hulpverlening/drughulpverlening. Tot op heden werd deze vzw enkel op projectmatige wijze ondersteund. Vanaf 2008 zal deze vzw nu structureel ondersteund worden met een bedrag van 25 000 EUR.

Ik vraag ook nog even aandacht voor ecologie/duurzaamheid.

Ook hier wil ik aan de hand van twee voorbeelden illustreren hoe verantwoorde besparingen of minderuitgaven op de begrotingspost hand in hand kunnen gaan met even verantwoorde nieuwe beleidsopties op een aanverwant terrein.

Ten eerste merk ik op dat er bijna 100 000 EUR gewone kredieten en 250 000 EUR investeringskredieten extra worden uitgetrokken voor zuinig energieverbruik. Ook hier geldt dat dit een mooie aanzet is om op verder te bouwen. Ik zou er wel op willen aandringen om de terugverdieneffecten van dit soort investeringen zo nauwkeurig mogelijk in te schatten en na uitvoering van een project te berekenen. Vaak is het immers zo dat deze investeringen zich op een relatief korte tijdspanne terugbetalen door de vermindering van het energieverbruik die er het gevolg van is. Het zou in elk geval zonde zijn om dit soort 'rendabele' investeringen in de schuif te laten liggen door een té orthodox financieel beheer waarmee men uiteindelijk zichzelf afstraft.

Er schijnt nu ook eindelijk ook schot te komen in de overdracht van de provinciale wegen naar het Vlaamse Gewest en naar de gemeenten.

Tegelijk verhoogt het Vlaamse Gewest zijn inspanningen om via het Fietsfonds tussen te komen in de realisatie van fietsverbindingen met een bovenlokaal belang.

Ook hier ligt een 'interne transfer' voor de hand: minder uitgeven aan wegen betekent dat er meer geld vrijkomt om werk te maken van fietspaden. Als Oost-Vlaanderen zich inderdaad wil profileren als fietsprovincie, dan krijgt ze de komende jaren de kans om dat te bewijzen.

Tot slot wil ik kort nog even stilstaan bij een paar dingen die mijn persoonlijke interesse wegdragen.

Voor het werkingsjaar 2007 werden de toelagen voor de competitie- en recreatiesportfederaties op nul gezet. Enkel de drie gehandicaptensportfederaties ontvingen nog een toelage. Ze werden wel gehalveerd.

In 2008 wordt de draad terug opgepikt en zullen de sportfederaties terug betoelaagd worden. Voor de competitieportfederaties komt dit neer op 85 000 EUR, voor de recreatiesportfederaties op 65 000 EUR. Ook hier een woord van bijzondere waardering.

DEBATTEN

De Handelsbeurs in Gent wordt voor het eerst ondersteund.

Als concertzaal neemt de Handelsbeurs een Vlaamse en internationale georiënteerde plaats in als natuurlijke partner van de collega's concert- en kunstenhuizen. De roots, de singer-songwriters, de wereldmuziek, de Vlaamse rockmuziek en de hedendaags klassieke muziek vormen de speerpunten van de programmatie.

Deze instelling ontving tot op heden geen enkele vorm van publieke steun. De provinciale subsidiëring van 35 000 EUR is dan ook naar onze mening volledig verantwoord.

Tot zover, Collega's, een aantal voor ons belangrijke accenten.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, de rode draad doorheen deze tussenkomst is, denk ik, duidelijk. Is ons bestuur klaar voor een aantal maatschappelijke uitdagingen die op ons afkomen en wordt er voldoende rekening gehouden met 'ieder van ons', elke Oost-Vlaming dus?

Wij menen voorzichtig van wel. We hebben niet echt een sinterklaasgevoel en het mag soms wel wat meer zijn, maar deze begroting is alvast een goede aanzet. Daarom zullen wij ze ook goedkeuren.

Rest mij nog om namens onze fractie de Griffie en de administratie te bedanken voor het geleverde werk en de raad te bedanken voor zijn luisterbereidheid en volharding. Dank u.

Applaus meerderheid

EINDE VAN DE ZITTING